6 СЕН 1984
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 201 (18.977). • Якшанба, 2 сентябрь 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ

«ПРАВДА» ГАЗЕТАСИ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБЛАРИ

Савол. Америка маъмурияти яқинда ўзининг ташқи сиёсий йўл-йўриқларини яна тўлиқ ҳолда баён этди. Шу муносабат билан нималар дейиш мумкин?

Жавоб. Дарҳақиқат, кейинги вақтларда АҚШ раҳбарлари аввало республикачилар партиясининг съезди муносабати билан кўпгина нутқлар сўзлашди. Ана шу нутқлар, съездда қабул қилинган сайловолди платформаси Американинг ҳозирги маъмурияти дунёга эндиликда қандай назар ташлаётганлигига ва унинг ниятлари қандайлигига баҳо бериш имкониятини яратади. Шуни айтиш керакки, буларнинг ҳаммаси ғамгин таассурот қолдиради.

АҚШ ташқи сиёсий йўлини белгилаб бераётган кимсаларнинг сиёсий йўл-йўриқлари, энг асосийси эса уларнинг амалий ҳаракатлари халқаро кескинликни тобора хатарли равишда кучайтиришга қаратилганлиги равшан. Бунга кенг сиёсий ва жамоат доираларида ҳам шундай баҳо берилмоқда.

Вашингтондагилар ўзларининг буюк давлатчилик муддаоларини, Американинг ҳозирги дунёдаги роли ва ўрни тўғрисидаги муболағали тасаввурларини беҳаёларча ошкоралик билан кўз-кўз қилмоқдалар. Ҳаммадан кучлироқ бўлишига, халқларнинг тақдирини ҳал қилишга, ҳаммага ва ҳар жойда ўз ҳукмини ўтказишга даъвогарлик қилмоқдалар. Хуллас, эндиликда социализмга қаршигина эмас, балки амалда бутун дунёга қарши «салб юриши» тўғрисида гап юритмоқдалар.

Халқлар эртанги кун учун хавотирда яшаётган, улар ҳукуматлардан халқаро тинчликни мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини тубдан чеклаш ва тўхтатишга, можароларнинг манбаларини тугатишга қаратилган ғоят масъулиятли сиёсат ўтказишларини кутаётган бир пайтда вашингтондагилар қўпол ҳарбий куч ёрдамида ҳаракат қилиш ниятида эканликларини эълон қилмоқдалар.

Вашингтондагилар кучга маҳлиё бўлиб, реалликни ҳис этишдан мутлақо маҳрум бўлиб қолмоқдалар. Дунё тубдан ўзгариб кетди. Бу дунёда муаммоларни куч билан ҳал этиб бўлмайди. Бу неча марталаб, шу жумладан Америка Қўшма Штатларининг ўз тажрибаси билан аллақачон исботланган. Бошқаларнинг хавфсизлигига зиён етказиб, ўз хавфсизлигини мустаҳкамлаб бўлмайди. Ядро урушида ғолиб чиқиш умидида ҳарбий устунликка эришиш режалари ҳам бугунги кунда рўёбга чиқмайдиган хомхаёлдир. Такрор айтаман: Совет Иттифоқининг ўзи бошқалардан ҳарбий устунликка эришишга интилаётгани йўқ, аммо ўзидан устунликка эришилишига ҳам йўл қўймайди. Эҳтимол АҚШдаги баъзи бир кимсаларнинг бунга кўникишлари ҳамон осон бўлмаётгандир, бироқ шу фактни эътироф этишга тўғри келадики, бизнинг иккала давлатимиз ишни фақат тенглик шароитидагина, бир-бирларининг қонуний манфаатларини ҳисобга олиш асосидагина юритишлари мумкин. Бундан бошқа оқилона йўл йўқ.

Вашингтондагилар кучни пеш қилиш сиёсати ўтказилаётганлигини қандайдир «маънавий тартибдаги» фикр-мулоҳазалар билан асослашга уринмоқдалар. У ердагилар оз эмас, кўп эмас, ўзларига қандай давлатлар «демократик» давлату, қайсилари бундай эмаслигини, қайси давлатни — Чилидаги Пиночет режими ва Жанубий Африка ирқчилари қабилида — «озодлик» ҳимоячилари қаторига қўшиш кераклигини, қайси давлатга эса Ливанда, қолаверса бошқа жойларда ҳам бўлгани каби йирик калибрдан тўпга тутиш кераклигини белгилаш ҳуқуқини ўзлаштириб олишни истардилар. Бошқача қилиб айтганда, ўзлари учун йўл қўйиш мумкин деб ҳисоблаётган ҳамма нарсани, ҳатто қонуний ҳукуматларни ағдариб ташлашни, давлат терроризми сиёсатини, эълон қилинмаган урушлар олиб боришни ахлоқий деб эълон қилмоқдалар. Хоҳ Яқин Шарқда, хоҳ Африканинг жанубида, Марказий Америкада, бошқа районларда мавжуд бўлган кескинлик манбалари кучайганлигининг ва шундай янги манбалар пайдо бўлганлигининг асосий сабаби мана шундадир.

Можароли вазиятлар фақат тинч йўл билан, шу нарса бевосита тааллуқли бўлган томонларнинг манфаатларини тўла ҳисобга олган ҳолда, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш кенг мақсадларига амал қилиб бартараф этилиши мумкин ва лозимлигига биз астойдил ишонамиз.

Яқин Шарқни олиб кўрайлик. У ерда содир бўлаётган фожиали воқеалар тинчликка сепарат битимлар орқали, бунинг устига ҳарбий аралашув ёрдамида эришиб бўлмаслигини кўрсатиб турибди. Ушбу райондаги вазият барча манфаатдор томонларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари билангина тубдан яхшиланиши мумкин. Яқин Шарқдаги можарони тинч бартараф этишдан иборат совет плани шунга асосланади, бу план араблар дунёсида ва бошқа жойларда кенг кўламда қўллаб-қувватланди.

Хуллас, шуни таъкидламоқчиманки, АҚШдагилар ҳарбий мушакларини қанчалик зўрайтирмасинлар, улар дунёни ўзгартиришга муваффақ бўла олмайдилар, дунё Америка стандартлари бўйича яшамайди.

Инсоният олдида турган вазифаларни ҳал этишда реализм, соғлом фикр, амалий баҳамжиҳат ҳаракат сиёсатига ўтиш зарур.

Савол. Вашингтондагилар СССР билан космосга доир музокаралар олиб боришга тайёр эканликларини ҳамон айтмоқдалар. Сизнинг фикрингизча космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш тўғрисида музокаралар олиб бориш истиқболи амалда қандай?

Жавоб. Вашингтондагилар музокараларга тайёр эканликлари тўғрисида гапиришни қўймаяптилар ва ҳатто Венага делегация юборамиз, деб ҳам айтмоқдалар. Амалда эса АҚШ маъмурияти космик фазо ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш проблемасини ҳал этишни истамаяпти — унинг ўй-фикрлари ўзининг салбий позициясини жаҳон жамоатчилигидан яширишга, космик қурол-яроғлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш режаларини оқлашга қаратилгандир.

Шу боисдан бизнинг космосга доир музокаралар ўтказиш тўғрисидаги таклифимизга Америка томони ижобий жавоб қайтармади. Америка томони музокараларнинг мақсадларини муҳокама қилиш чоғида аввало музокаралар мавзуининг ўзини алмаштиришга уриниб кўрди. АҚШ айни космик қуролни тақиқлаш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш ҳақида аниқ шартлашиб олиш ўрнига, музокараларда умуман ядро қуролларига тааллуқли масалалар кўриб чиқилишини талаб қилди. Бошқача сўзлар билан айтганда, Женевада музокаралар олиб борилган, АҚШнинг маълум ҳаракатлари натижасида барбод бўлган масалалар кўриб чиқилишини талаб этди.

Хўш, Совет Иттифоқи нима ҳақда музокаралар олиб боришни таклиф қилмоқда? Қуролланиш пойгаси космосга ёйилиши эҳтимолига барҳам бериш, зарбдор космик воситалардан, шу жумладан йўлдошларга қарши қуролдан батамом воз кечиш тўғрисида музокаралар олиб боришни таклиф этмоқда. Бошқача қилиб айтганда, космосдан ерга, космосга эса ердан ва космоснинг ўзидан ҳарбий хавф-хатар бўлмаслиги керак. Биз музокаралар бошланиши билан бир вақтда зарбдор космик системалар синови ва уларни жойлаштиришни ўзаро тўхтатиб қўйишни биринчи навбатдаги қадам сифатида таклиф этамиз.

Бундай аҳдлашув космосда қуролланиш пойгасининг олдини олибгина қолмай, балки шуниси ҳам жуда муҳимки, бошқа стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш масалаларини ҳал этишга кўмаклашган бўлур эди. Мен буни алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман.

Космик қуроллар проблемасини чалакам-чатти ҳал этиб бўлмайди. Масалан, йўлдошга қарши қуролнинг бир типини тақиқлаб, бошқа бир типига йўл қўйиш, ёки фақат йўлдошга қарши қуролни тақиқлаб, космик қуролнинг бошқа турларига кенг йўл очиб қўйиш мумкин эмас. Ҳар иккала ҳолда ҳам бу нарса космик қуроллар билан қуролланиш пойгасининг ўзгинасидир. АҚШнинг позицияси шундай қуролланиш пойгасига амалда ошкора тус беришга интилишдан иборатдир. Америка раҳбарларининг кўпчилик олдида берган расмий баёнотлари, шунингдек биз билан бўлиб ўтган мулоқотлар вақтида берган расмий баёнотлари шундан далолат беради.

Шу тариқа, Америка томонининг космос проблемасига ва бинобарин музокараларнинг мақсадларига ёндашуви бизнинг ёндашувимизга тамомила зиддир. Модомики шундай экан, музокаралардан қандай маъно келиб чиқиши мумкин? Музокаралар музокара олиб бориш учун эмас, балки космосда қуролланиш пойгасининг олдини олишда самара берадиган аҳдномаларга эришиш учун керак-ку, ахир.

АҚШнинг раҳбар доираларида космоснинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик учун биргаликда чора кўриш зарурлигини англаш устун мавқега эга бўлади, деб умид боғлашни истар эдик.

Савол. Кўп мамлакатларнинг сиёсий доираларида Совет—Америка мулоқотини тиклаш хусусида истаклар билдирилмоқда. Сиз ҳозирги шароитда мулоқотга, музокараларга қандай қарайсиз?

Жавоб. Менинг фикримча, йирик сиёсий масалалар юзасидан — жаҳон тақдири ҳал этилишига боғлиқ бўлган масалалар юзасидан олиб бориладиган мулоқот ва музокаралар кўзда тутилаётган бўлса керак. Бизни бундай мулоқот керак эканлигига ишонтириш зарурати йўқ, деб айтган эдим.

Биз ҳамиша жиддий ва конкрет музокаралар тарафдоримиз. АҚШнинг ҳозирги маъмурияти билан ҳам мавжуд масалаларни ҳал этиш йўлларини қидириб топишга худди шундай позицияларда туриб ёндашамиз. Афсуски, биз музокараларга бошқача муносабат билан дуч келдик. Ҳам стратегик, ҳам ўртача олисликка мўлжалланган ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш каби жуда муҳим масалани олиб кўрайлик. Вашингтон умуман музокара олиб бормаслик учун бир йилдан кўпроқ вақт мобайнида ҳар қандай баҳоналарни қидирди. Бу фурсатдан бошқа нарса учун — кенг кўламда янги ҳарбий программаларга йўл очиб бериш учун фойдаландилар.

Женевада музокаралар бошланган чоғда АҚШ вакиллари бу ерга асло конструктив мақсадлар билан эмас, балки АҚШни ҳарбий жиҳатдан Совет Иттифоқига нисбатан устун қилиб қўядиган қарорлар чиқарилишига эришиш ниятида келганлиги тез орада аён бўлиб қолди. Бундай музокараларнинг фойдаси йўқ, албатта.

Томонларнинг тенглиги ва баб-баравар хавфсизлиги принципига қаттиқ риоя қилинган тақдирдагина жиддий ва самарали музокаралар олиб борилиши мумкин. Вашингтоннинг бу принципдан воз кечиши Женева музокараларининг тўхтатилишига олиб келди. Вашингтон бу музокараларни чиппакка чиқариб қўйди.

Муҳокама қилиниши ва ҳал этилиши лозим бўлган масалалар ҳозирги кунда ҳам жуда кўп. Уларни ҳал этишга тўғри келади.

Барча мамлакатлар ва халқларнинг хавфсизлиги манфаатларини ҳисобга оладиган аҳдномалар тузиш йўлини қидириб топишга қаратилган мулоқотга, ҳалол ва жиддий музокараларга тайёр эканлигимизни зўр қатъият билан таъкидлаб ўтишни истайман.

Биз мулоқотни шундай маънода тушунамиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

31 август куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Президиум Украина ССР Ровно область Ровно районы халқ депутатлари Зарянск қишлоқ Советининг ўз ваколатларини амалга ошириш соҳасидаги иш практикаси тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, партия ва давлатнинг доимий эътибор ва ғамхўрлиги туфайли қишлоқ Советларининг обрўйи муттасил ўсмоқда. Улар давлат ҳокимияти органлари системасидаги энг оммавий бўғиндир. Қишлоқ Советларининг составида бир миллион 400 мингга яқин депутат бор. Мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, қишлоқларни иқтисодий ва социал жиҳатдан комплекс ривожлантириш, социалистик қурилишнинг умумдавлат вазифаларини муваффақиятли бажариш уларнинг актив фаолиятига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Зарянск қишлоқ Совети Конституцияда белгиланган ўз ваколатларини амалга ошира бориб куч-ғайратларини КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг нутқларида баён этилган қоида ва хулосаларни амалга оширишга сафарбар қилди.

Совет территориясида комплекс иқтисодий ва социал ривожланишни таъминлашга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлигини оширишга, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор берилмоқда.

СССР Олий Совети Президиуми Зарянск қишлоқ Советининг ишларига ижобий баҳо бериш билан бирга қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: қишлоқ Советининг фаолиятида камчиликлар ва

(Давоми иккинчи бетда).

КРЕМЛДА СУҲБАТ

31 август куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Кремлда Япония либерал-демократик партиясининг таниқли арбоби, Япония парламенти Япония-Совет дўстлиги уюшмасининг раиси Е. Сакураутини қабул қилди.

Суҳбат чоғида икки томонлама муносабат масалалари ва баъзи халқаро проблемалар хусусида фикрлашиб олинди.

А. А. Громико Японияда К. У. Черненконинг мақолалари ва нутқлари тўплами чиқиши муносабати билан унинг япон китобхонларига қилган мурожаатига Е. Сакураутининг эътиборини қаратди, бу мурожаатда Совет Иттифоқининг Японияга, Совет—Япон муносабатларига принципиал ёндашуви баён этиб берилган. Иккала мамлакат ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари совет ва япон халқларининг ҳаётий манфаатлари йўлида, Осиёда, шунингдек бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлида зарурдир.

Бироқ сўнгги даврдаги фактлар Японияда милитаризм руҳи қайтадан тикланаётганлигидан, қўшни давлатларга нисбатан территория даъволари авж олдирилаётганлигидан далолат беради. Япония аста-секин Америка империализмининг қуролланиш пойгасини кучайтириш, халқаро вазиятни янада кескинлаштиришга қаратилган режаларига тортилмоқда, бу эса халқлар тинчлиги ва хавфсизлигига таҳлика солади.

Суҳбат чоғида совет томони, башарти Япония томони ҳам, албатта, Совет—Япон муносабатларини тўғрилаб олишга интиладиган бўлса, Совет Иттифоқи бу йўлда амалий қадамлар қўйишга тайёр эканлиги яна бир бор таъкидланди. Совет Иттифоқининг тегишли таклифлари Япония ҳукуматига маълум.

Е. Сакураути айтдики, Япония парламентининг Япон—Совет дўстлиги уюшмаси Япон—Совет алоқаларини ривожлантиришга кўмаклашишни, жумладан парламент йўли билан иккала мамлакат ўртасидаги сиёсий мулоқотни қўллаб-қувватлашни ўз вазифаси деб билади.

Унга Совет Иттифоқи — мулоқот тарафдори эканлиги, аммо бу мулоқот баҳамжиҳатликни мустаҳкамлайдиган ва икки томонлама муносабатларни ривожлантириш учун ижобий омиллар берадиган мулоқот бўлиши кераклиги айтилди.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СССРДА БЎЛИШИ

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети ҳамда Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитетининг таклифига биноан Ҳиндистон Миллий конгресси Умумҳиндистон комитетининг аъзоси Рафиқ Закариа бошчилигидаги ҲМК партияси жамоат арбоблари делегацияси 19 августдан 31 августгача Совет Иттифоқида бўлди.

Делегация Москвадан ташқари Ленинград, Боку ва Тошкентга бориб жамоат ташкилотларида, меҳнат коллективларида, министрликлар ва идораларда учрашув ҳамда суҳбатлар ўтказди. Ҳиндистондан келган меҳмонлар совет халқининг бунёдкорлик меҳнати, тинч режалари ва муддаолари билан танишиш имкониятига эга бўлдилар. Улар КПСС билан Совет давлатининг йирик ташқи сиёсий ташаббусларига юксак баҳо бердилар. Бу ташаббуслар ядро уруши хавфининг олдини олишга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга ва Ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлашга қаратилгандир.

Суҳбатлар чоғида Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида иккала мамлакат халқлари манфаатлари, тенг ҳуқуқли халқаро ҳамкорлик ва мустаҳкам тинчлик манфаатлари йўлидаги дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатларига юксак баҳо берилди.

Совет жамоатчилиги вакиллари Ҳиндистоннинг Осиёда ва бутун дунёда тинчликни таъминлаш ишига, қўшилмаслик ҳаракатини империализмнинг агрессив ҳаракатларига қарши, қуролсизланиш, кескинликни юмшатиш ва ривожланиш учун кураш позицияларида жипслаштиришга қўшаётган салмоқли ҳиссасини қайд этиб ўтдилар, империализмнинг Ҳиндистон миллий бирлиги ва суверенитетига қарши қилаётган кирдикорларини қатъиян қораладилар.

Совет ва Ҳиндистон вакиллари халқларнинг антиимпериалистик бирдамлигини мустаҳкамлаш ҳамда тинчлик учун кураш манфаатларини кўзлаб ҳамкорликни бундан буён ҳам ривожлантириш иштиёқини изҳор этдилар.

ҲМК жамоат арбобларининг делегацияси КПСС Марказий Комитетининг халқаро бўлимида қабул қилинди.

Ҳиндистондан келган меҳмонлар В. И. Ленин Мавзолейига гулчамбарлар қўйдилар.

(ТАСС).

БИЛИМ КУНИ—УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ

1 сентябрь эрта тонгда Тошкентнинг Киров районидаги 5-мактаб ҳовлисида болаларнинг овозлари жаранглай бошлади. Уларнинг шўх овози бирдан тиниб, тантанали линейка саф тортди. Мамлакатда биринчи марта нишонланаётган Билим кунига бағишланган митинг бошланди. «Строймеханизация» трестининг илғор ишчиси, бульдозер машинисти Акмал Акрамов шу байрамда сўзга чиқиб, бу йилги ўқув йили алоҳида эканлигини таъкидлади. Умумий таълим ва ҳунар мактаби ислоҳ қилина бошлайди, бу иш бутун совет халқининг ишидир.

Митингдан кейин биринчи дарс — Тинчлик дарси бошланди. Уни Улуғ Ватан уруши йилларида партизанлар ҳаракатида қатнашган П. С. Карчева ўтказди. У зўр эътибор билан қулоқ солиб турган ўғил ва қиз болаларга ўз дўстлари ва ўртоқлари, Белоруссия партизанлари тўғрисида сўзлаб берди. Ўша унутилмас йилларда П. С. Карчева партизан отряди комсомол ташкилотига бошчилик қилган, Улуғ Ғалаба онларини яқинлаштириш учун ёш лашкарларни эргаштириб неча марталаб ҳаёт-мамот жангида қатнашган. Келгуси йил шу Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланади. Урушдан кейин эса П. С. Карчева тинч касбга қайтиб, география ўқитувчиси бўлди. Болалар унинг ҳикоясини тинглаб, Ер юзида осойишталикни курашиб қўлга киритиш, тинчлик учун курашиш зарурлигини равшан тушундилар.

Иккинчи дарс — билим дарси ҳам мароқли ўтди. Бу дарсда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. М. Абдуллаев номидаги Геология ва геофизика институтининг директори, республика Фанлар академиясининг академиги, Ленин мукофоти лауреати И. Ҳ. Ҳамробоев республика экономиканинг, фан ва маданиятнинг барча соҳаларида эришган ютуқлар тўғрисида сўзлаб берди. Совет Ўзбекистони олтмиш йил мобайнида ғоят катта йўлни босиб ўтди. Бир вақтлар чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкаси саноати ривожланган, қишлоқ хўжалиги илғор, аҳолиси ёппасига саводхон бўлган, гуллаб-яшнаётган ўлкага айланди. Шу йилнинг ўзидагина 9400 мактабда, 600 та ҳунар-техника билим юртида, 238 та техникум, 43 та олий ўқув юртида беш миллиондан кўпроқ киши таълим олади.

1 сентябрь куни Ю. А. Гагарин номидаги Тошкент авиация техникумида ҳам биринчи қўнғироқ чалинди. Бу техникум В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига кадрлар тайёрлаб беради. Ветеран самолётсозлар ёшларни байрам билан табриклаб, уларга аъло ўқиш, самарали меҳнат қилишларини тиладилар.

Республиканинг энг катта техника олий ўқув юрти — Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институтида бўлиб ўтган митингда таниқли олимлар, уруш ва меҳнат ветеранлари сўзга чиқдилар. Бу йилги ўқув йили шу олий мактабда 100 мингинчи инженерни тайёрлаб чиқариш билан нишонланади. Олий ўқув юртини тамомлаб чиққан кишилар республикамизнинггина эмас, шу билан бирга бошқа қардош республикалар халқ хўжалиги деярли барча тармоқларида муваффақиятли ишламоқдалар.

Республиканинг барча мактабларида, ҳунар-техника билим юртларида, техникумларида, олий ўқув юртларида тантанали сборлар, комсомол йиғилишлари, конференциялар, донгдор кишилар билан учрашувлар бўлиб ўтди, булар умумхалқ байрами — Билим кунига бағишланди.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Вьетнам Социалистик Республикасининг миллий байрами—Мустақиллик эълон қилинган куннинг 39 йиллиги муносабати билан Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Ле Зуанга, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинга, ВСР Министрлар Советининг Раиси Фам Ван Донгга, ВСР Миллат мажлисининг раиси Нгуен Хиу Тхога табрик телеграммаси йўлладилар.

Телеграммада бундай дейилади:

«Ўтган йиллар 1945 йил Август революцияси Вьетнам халқининг тақдири учун, Жануби-Шарқий Осиёдаги миллий-озодлик ҳаракатини ривожлантириш учун тарихий аҳамиятга молик эканлигини жуда яққол намойиш қилди.

Қаҳрамон Вьетнам халқининг империализмга ва реакцияга қарши курашда эришган ғалабаси, қайтадан бирлаштирилган Вьетнамда социал-иқтисодий ўзгаришлар ва социалистик қурилиш йўлида қўлга киритилган муваффақиятлар мамлакат марксизм-ленинизм таълимоти билан қуролланган Коммунистик партия раҳбарлигида қандай зафарларга эриша олажагини очиқ-равшан кўрсатиб берувчи намунадир.

Совет кишилари Вьетнам меҳнаткашларининг ўз Ватанини яшнаб турган социалистик давлатга айлантириш учун интилаётганлигини яхши англайдилар. Вьетнам халқининг улуғ фарзанди президент Хо Ши Мин бу Ватаннинг ана шундай яшнаб турган социалистик давлат бўлишини истаган эди. Совет Иттифоқи ВСРнинг ўз суверенитетини, тараққиётнинг тинч шароитларини ҳимоя қилиш учун олиб бораётган курашини, унинг Ҳиндихитойдаги уч мамлакат қардошларча иттифоқини мустаҳкамлаш борасидаги куч-ғайратини тамомила қўллаб-қувватлайди, империализм ва гегемонизм кучларининг Вьетнамга ҳануз тазйиқ кўрсатаётганлигини ва унга қарши иғвогарликлар қилаётганлигини қатъиян қоралайди.

Биз Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома билан мустаҳкамланган Совет—Вьетнам муносабатлари йил сайин кучайиб, тобора кенгайиб бораётганлигини чуқур мамнуният билан қайд этамиз. Бу муносабатлар марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализмнинг мустаҳкам принциплари, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Вьетнам Коммунистик партиясининг, Совет Иттифоқи ва Вьетнам халқларининг қардошларча бирлигига асосланади. Улар социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этмоқдалар, ҳозирги мураккаб халқаро шароитларда уруш хавфига қарши, тинчлик йўлидаги муштарак курашда бир сафда бормоқдалар.

Социалистик ҳамдўстликнинг мустаҳкам бўғини бўлган Вьетнам жаҳон социализмининг позицияларини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшмоқда, Лаос ва Кампучия билан маҳкам ҳамкорликда Осиё қитъасида тинчликни мустаҳкамлаш учун, Жануби-Шарқий Осиёда яхши қўшничилик муносабатлари учун ва бу районни тинчлик ҳамда барқарорлик зонасига айлантириш учун изчил курашмоқда».

(ТАСС).

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

Ўзбекистон жамоатчилиги Вьетнам халқининг миллий байрами — Вьетнам Социалистик Республикаси мустақиллиги эълон қилинганлигининг 39 йиллигини кенг нишонламоқда.

Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 1 сентябрь куни бўлиб ўтган йиғилиши шонли санага бағишланди. Йиғилишда шаҳарнинг ўқув юртларида таълим олаётган вьетнамлик йигит ва қизлар иштирок этдилар.

Сўзга чиққан кишилар Вьетнам меҳнаткашлари социалистик қурилиш йўлига ўтиб, империализм кучлари устидан ғалаба қозонганликларини, экономика ва маданиятни юксалтиришда талайгина муваффақиятларга эришганликларини мамнуният билан гапирдилар.

(ЎзТАГ).

«Қизил Крест ва тинчлик» II жаҳон конференцияси қатнашчиларига

«Қизил Крест ва тинчлик» II жаҳон конференциясининг қатнашчиларини — бутун жаҳон Қизил Крест ва Қизил Ярим Ой ҳаракати 200 миллионли аъзоларининг вакилларини табриклаймиз. Сизнинг кўп киши қатнашаётган анжуманингиз масъулиятли тарихий пайтда ўтмоқда: халқаро вазиятнинг ҳозирги ривожи жаҳонни ядро ҳалокати ёқасига келтириб қўйиши мумкин. Бу ҳалокатга йўл қўйилган тақдирда у инсониятни йўқ қилиб юбориши мумкин.

Қизил Крест ва Қизил Ярим Ой ҳаракати кўпдан буён кишиларни — уруш можаролари ва табиий офат, очлик ва касаллик қурбонларини қутқазишдан иборат олижаноб ишга хизмат қилиб келмоқда. Бунинг натижасида ана шу ҳаракат — халқлар ва ҳукуматларни миннатдор қилди. Сизнинг конференциянгиз ҳозирги кунда тинчликни ҳимоя қилиш, ер юзида ҳаётни муҳофаза этиш соҳасида халқаро Қизил Крестнинг имкониятлари ва обрў-эътиборидан фойдаланиш каби юксак инсонпарварлик мақсадини кўзламоқда.

Совет кишилари жаҳон жамоатчилигининг инсониятнинг бундан буёнги тақдири учун ташвишланаётганлигига тамомила қўшиладилар ва халқаро кескинлик ўчоқларини йўқотиш ҳамда умумий тинчликни сақлаш йўлидаги ҳамма тадбирларни қўллаб-қувватлайдилар. Совет кишиларининг халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик ишига садоқати Совет Иттифоқининг халқаро майдондаги ҳамма ҳаракатлари учун асос бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

Конференциянинг ишларига муваффақиятлар тилаймиз ва конференция янги жаҳон урушининг олдини олиш учун инсонпарварлик ва халқлар ўртасида ҳамкорликнинг юксак идеаллари шиори остида ўтади, деб умид қиламиз.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

САМАРҚАНД БИЛАН ТАНИШУВ

Ўзбекистонда Совет—Иордания дўстлиги кунлари ўтказилмоқда. Бу кунларнинг қатнашчилари 1 сентябрда Самарқандга келишди. Меҳмонлар область бўйлаб саёҳат қилиб, меҳнаткашларнинг ишлари билан танишдилар. Дўст мамлакатнинг вакиллари тарихий ёдгорликларни ва Самарқанднинг янги қурилиш районларини кўздан кечирдилар, Бутуниттифоқ Қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтида бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ХОМ АШЁ ВА МАТЕРИАЛЛАРНИ ТЕЖАЙЛИК

Иш самарадорлиги ва сифати республика комиссиясининг 31 август куни Тошкентда бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида Ўзбекистоннинг химия корхоналари хом ашё, ёқилғи ва электр энергияси сарфлаш нормаларига қандай риоя этаётганликлари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Тармоқ ишлаб чиқариш бирлашмалари ва заводлари тежамкорлик учун курашда, йўл-йўлакай олинадиган маҳсулотлардан ва ишлаб чиқариш чиқитларидан фойдаланишда муайян муваффақиятларга эришганликлари қайд этиб ўтилди. Шу билан бирга бир қанча корхоналарда сарфлаш нормаларини камайтиришга доир ташкилий-техникавий тадбирлар ҳали ишлаб чиқилмаган, технология интизоми бузилишига йўл қўйилмоқда, хом ашё, ёқилғи-энергетика ресурсларига нисбатан тежаб-тергаб муносабатда бўлиш учун таъсирчан социалистик мусобақа ҳамма жойда ҳам яхши ташкил этилган, деб бўлмайди, шу мақсадда маънавий ва моддий рағбатлантириш методларидан етарлича фойдаланилмаяпти. Натижада Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмасида, Олмалиқ химия заводида, Тошкент синтетик кир ювиш воситалари заводида ва бошқа баъзи корхоналарда хом-ашё, материалларнинг айрим турлари ва электр энергияси ортиқча сарфланишига йўл қўйилган.

Комиссия химия корхоналарининг раҳбарларига қайд этиб ўтилган камчиликларни жуда қисқа муддат ичида бартараф этишни, тежамкорлик режимини кучайтириш юзасидан қўшимча ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқишни тавсия этди. Умуман, бирлашмалар ва заводлардагина эмас, шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш ва цехларда ҳам хом ашё билан энергия ресурсларининг сарфи устидан контроллик ўрнатиш, энергияни тежайдиган технологияларни, мамлакат турдош корхоналарининг илғор тажрибасини кенгроқ жорий этиш керак. Мана шу масалаларни ҳал этишда олимлар химикларга муҳим ёрдам беришлари керак. Самарадорлик ва сифат область комиссияларига ушбу масалаларни область партия комитетлари бюросининг мажлисларида кўриб чиқиш тўғрисида таклиф киритиш тавсия қилинди.

(ЎзТАГ).

БУГУН — НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

КАДР ИШЧИЛАР ҲАР ҚАНДАЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ ЎЗАГИГИНА ЭМАС, ИШЧИЛАР СИНФИМИЗНИНГ ИФТИХОРИ ҲАМДИР. УЛАРНИ ЭЪЗОЗЛАШ, УЛАРГА ТАЯНИШ КЕРАК. МОҲИРОНА МЕҲНАТНИНГ ОБРЎСИНИ — УМРБОД ЯШАЙДИГАН ЗАРГАРЛИК ИШИ ДЕБ АТАЛАДИГАН СИФАТЛИ ИШНИНГ ОБРЎСИНИ КЎТАРИШ ЛОЗИМ.

К. У. ЧЕРНЕНКО.

ЗАМОНДОШИМИЗ

СОБИР МЎМИНОВ

Андижон нефть ва газ қазиб чиқариш бошқармасининг 2-цехи мастери, коммунистик меҳнат зарбдори

МАРОМ ВА МАСЪУЛИЯТ

МОҲИР НЕФТЧИ ЎЗ ЦЕХИ ВА БРИГАДАСИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИДАН ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

«Республикадаги бир талай коллективлар бир маромда ишлаб, план топшириқларинигина эмас, социалистик мажбуриятларини ҳам мунтазам равишда бажариб келмоқдалар, ўз вақтида юксак сифатли маҳсулот етказиб бермоқдалар», — деб таъкидланди Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида. Мақтаниш эмас, лекин, таъбир жоиз бўлса, мен ишлаётган цех ва бригада нефтчилари ҳамда газчилари ана шундай мақтовга молик коллективлардан бири. Цехимизда ҳам, бригадамизда ҳам иш доимо бир маромда ташкил этилган бўлиб, белгиланган давлат плани топшириқлари, социалистик мажбуриятлар муттасил ошириб бажарилмоқда. Мамлакат халқ хўжалигига йил сайин юксак сифатли маҳсулот етказиб беряпмиз.

Рақамларга эътибор қилинг: йилнинг ўтган ойлари давомида цехимиз бўйича 32,2 минг тонна нефть ва газ конденсати етказиб бериш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилгандик. Ҳолбуки, биз бу кўрсаткични 32,45 минг тоннага етказдик. Учта янги нефть ва газ қудуқларини барвақт ишга туширдик. Бу ҳам пландагидан иккита кўп. Тежамкорлик ва иқтисод қилиш режимига қатъий амал қилиб, 39,3 минг киловатт-соат электр энергияси ва белгиланганидан қарийб уч баравар кўп ёнилғи тежаб қолдик.

Эришаётган бу кўрсаткичлар коллективимизга катта обрў-эътибор келтирмоқда. Сўнгги бир ярим йил ичида сурункасига тўрт марта бошқарма коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилаяпмиз. Жумладан, ўзим бошқараётган бригада ўтган йили СССР Нефть саноати министрлиги тармоғида Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби топилди. Шунингдек, цехимиздаги Акбарали Ҳусанов, Александр Доронин, Ботир Умаров, Иброҳим Холматов сингари касбдошларим етакчилик қилаётган бригадалар ҳам мусобақада олдинда боришаётганини фахр билан таъкидлашим керак. Бу коллективларда меҳнат қилаётган ўнлаб пармаловчилар, операторлар ва мастерлар айни кунларда 1985—1986 йиллар ҳисобига ишламоқдалар.

Коллективимиз КПСС Марказий Комитетининг сўнгги ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумларида баён этилган вазифаларни ҳал қилишга конкрет ҳисса қўшишга интилиб, меҳнат унумдорлигини планга қўшимча бир процент ошириш ҳамда маҳсулот таннархини планга нисбатан 0,5 процент камайтириш учун меҳнат интизомини тобора мустаҳкамлашга, тежамкорлик режимини кучайтиришга, кадр ишчилар ўртасида мураббийлик ҳаракатини авж олдиришга астойдил бел боғлаган. Бунинг учун цех бригадалари ва участкаларида «Энг яхши касб эгаси», «Энг моҳир мастер», «Моҳир мураббий», «Энг яхши шогирд» деган мусобақа конкурслари ташкил этганмиз. Ер ости қудуқларини сифатли ремонт қилиш бўйича цехлар ва бригадалараро тузиб чиқилган шартномаларга кўра «Ҳар бир қудуқдан энг кўп нефть қазиб олиш ишчи эстафетаси» социалистик мусобақасини кенг қулоч ёйдирдик. Пировардида, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатида ва бошқа ватанпарварлик ташаббусларида фаол қатнашаётган цехимиз ишчи-хизматчиларининг ярмидан кўпи ҳозир коммунистик меҳнат зарбдорларидир. Рационализатор ва ихтирочиларимиз томонидан шу йил бошидан буён таклиф этилиб ва ишлаб чиқаришнинг «тор жой»ларига жорий қилинган тўртта таклиф бугунгача бир неча юз минг сўм иқтисодий самара келтирди. Чунончи, нефть маҳсулотларининг технологик исрофгарчилигини камайтириш тадбирлари жорий этилиши билан 14,0 тонна нефть тежаб қолдик.

Бу йил республикамиз «Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси нефть ва газ запасларини кўпайтириш йиллик планини муддатидан илгари бажаришга, республикамиз ва унинг Компартияси юбилейигача пландан ташқари 550 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга сўз берган. Шубҳасиз, ана шу кўрсаткичларнинг ижросида бизнинг «Андижаннефть» бошқармаси, цехимиз ва бригадамиз коллективларининг ҳам баракали ҳиссаси бўлади. Бунинг учун бошқармамиз коллективлари ҳар галгидек бир маромда ишлаб, план ва социалистик мажбуриятлар ижросига алоҳида масъулият билан қарамоқдалар. Зеро, маром ва масъулият муваффақиятларимиз гаровидир.

Бугун бутун мамлакатимиз Нефть ва газ саноати ходимлари кунини кенг нишонлаётган кезларда мен газетада минбар берилганидан фойдаланиб, эришаётган ютуқларимиз ҳақида кўпроқ гапирганим учун узр. Чунки, байрам кунлари тилга олинадиган гап-сўзлар шундай ҳам бўлиши керак. Яна шуни қўшимча қилиб айтишим лозимки, куни кеча тармоғимизда байрамолди социалистик мусобақаси якуни кўриб чиқилди. Унда цехимиз бошқармамизнинг биринчи цехи билан, бошқармамиз эса Фарғона нефть ва газ қазиб олиш бошқармаси коллективи билан бўлган меҳнат мусобақасида ғолиб чиққанлиги маълум бўлди.

ЭРИШГАН ЮТУҚЛАРИ:

Цех коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили ўтган ойлари топшириқларини муваффақиятли бажарди. Пландаги 31,87 минг тонна ўрнига 32,45 минг тонна конденсат ишлаб чиқарди.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ:

Цех юбилей йилида пландан ташқари 150 тонна нефть ишлаб чиқаришга, фойдаланиш коэффициентини 0,965 га етказиш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилган.

КАСБДОШЛАР СЎЗЛАЙДИ

Қўрғонбой УМАРОВ,
цех газ қазиб чиқариш ускунаси оператори

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко кадр ишчиларни — ҳар қандай ишлаб чиқаришнинг ўзаги деб бежиз таърифламади. Собиржон билан кўп йиллардан буён бирга ишлаб келаман. Унинг бой ҳаётий ва меҳнат тажрибасидан кўп нарсаларни ўргандим. Одамларга бўлган муносабатни, меҳнатга фидойиликни унинг ҳар бир хатти-ҳаракатида яққол кўриб турамиз. Шунинг учун ҳам коллективимизда уни ғоят ҳурмат қиламиз ва қадрлаймиз.

Цехимиздагина эмас, бошқармамизда ҳам илғор технологияни жорий этиш, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, план ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтидан фойдаланишни яхшилаш асосида нефть қазиб чиқариш ва қудуқ пармалашда меҳнат унумдорлигини ўстириш ташаббускорларидан бири ҳам Собиржон бўлади. Коллективимиздаги 17 кишилик мураббийлар советининг етакчиси ҳам унинг ўзи. Биз унинг ғайрат-шижоатга тўла меҳнат фаолиятига ҳамиша ҳавас қиламиз.

●

Солижон НУРМУҲАМЕДОВ,
цех бошлиғи

Бу воқеага анча бўлди. Бир куни Собиржон шошиб олдимга кирди. Нефть қатламлари босимини сақлаб туриш учун қатламга маълум миқдорда сув юбориш кераклигини таклиф қилди. Мутахассислар билан маслаҳатлашиб қарасак, жуда маъқул усул кўринди. Таклифни қўллаб-қувватлаб, дастлаб тажриба қилиб кўришга келишдик. Самара кутилгандек бўлди. Меҳнат унумдорлиги ошиб, таннарх камайди. Тежам ортиб, самара кўпайди.

Ўша оддий таклифдан бошланган тажриба эндиликда нафақат республикамиз, балки мамлакатимизнинг кўпгина нефть ва газ қазиб олиш қудуқларида кенг тус олиб боряпти. Бу билан мен Собиржон на фақат меҳнат ва план интизомининг ижрочиси, айни пайтда ташаббускор, новатор ишчи — мастер эканлигини ҳам алоҳида таъкидламоқчиман. Мастер дегани бу уста демакдир. Демак, менинг ажойиб касбдошим — Собиржон Мўминов уста, уста бўлганда ҳам моҳир устадир.

БИЗНИНГ ШАРҲ

Бугун поёнсиз мамлакатимиз нефтчилари ва газчилари ўн тўққизинчи марта ўзларининг анъанавий байрамлари — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари кунини тантанали равишда нишонлайдилар. Бу кун нефть ва газ саноати ишчилари, инженер-техник ходимларининг коммунистик қурилишнинг муҳим жабҳасида туриб қилаётган фидокорона меҳнатлари, эришаётган ютуқлари кўригига айланади.

«Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмасининг кўп минг кишилик коллективи ўз байрамларини муносиб совғалар билан кутиб олди. Ҳозир республикамиз нефтчилари ва газчилари бошлаб берган кўпгина ватанпарварлик ҳаракатининг натижалари маълум. Бирлашманинг турли ишлаб чиқариш коллективлари орасида социалистик мусобақани авж олдиришда КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг сўнгги ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI Пленумлари кўрсатмалари ва қарорлари катта аҳамият касб этмоқда.

Бирлашманинг барча корхоналари ва ташкилотларидаги меҳнат коллективлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини янада ошириш учун курашда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритяптилар. Бунга ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йилининг ўтган ойлари иш натижалари яққол намунадир.

Бирлашма бугунгача планга қўшимча 15 минг тонна нефть 22 миллион кубометр газ ишлаб чиқаришга эришди. Пландан ташқари 1409 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 104,6 процент адо этилиб, маҳсулот таннархини 1,3 процент камайтиришга эришилди. Таннархни камайтиришнинг ўзидан бирлашма 267 минг сўмлик иқтисодий самара кўрди. Планда белгиланган саккиз ўрнига 17 та янги пармалаш қудуқлари ишга туширилди. Буларнинг ҳаммаси бирлашма коллективининг юбилей йили мажбуриятларида кўрсатилганидек, йил охиригача планга қўшимча 550 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинишидан далолат беради. Ёки меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш ҳисобига йил охиригача пландан ташқари 9 минг тонна нефть ва 7 ярим миллион кубометр газ қазиб чиқарилишига, чуқур пармалашда 500 метр ва таркибий қидирув пармалаш ишларида 400 метр қудуқ бурғуланишига имкон беради.

Бирлашма коллективи нефть қазиб олиш соҳасида қатлам босимини сақлаб туриш усулини такомиллаштириш борасида ҳам энг самарали ечимларни топмоқдалар. Жумладан, қатламларга сув юбориш ҳажмини жадал ошириб бормоқдалар.

Давлат планлари ва социалистик мажбуриятларини адо этишда айниқса, Андижон нефть ва газ қазиб олиш бошқармаси коллективи бошқаларга ўрнак бўляпти. Коллектив бирлашма корхоналари ўртасидаги мусобақада пешқадамлиб қилиб, кўчма Қизил Байроқни сақлаб турибди. Шунингдек «Фергананефть», «Каршинефть», «Жаркурганнефть» бошқармалари, Қўқон, Жарқўрғон ва Андижон геология-қидирув идораси ҳамда экспедицияси коллективлари план ва мажбуриятларини бажаришда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Бирлашма нефтчилари ва газчилари нефть бериш самарасини ошириш мақсадида Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида капролактам ишлаб чиқаришидан олинадиган 700 тонна ишқорий чиқит ва 200 тонна каустик содани нефтли қатламларга ҳайдашни планлаштирганлар. Маҳсулдор горизонтларга 2,5 миллион кубометр саноат оқинди суви, 2 миллион кубометр юқори босимли газ ҳайдаш ишлари амалга оширилялти.

Жонажон Коммунистик партиямиз ва Совет ҳукумати республикамиз нефтчилари ва газчилари хизматини муносиб тақдирлаб келмоқда. Биргина «Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналари ва идораларида 400 дан зиёд ишчи ва инженер-техник ходимлар орден ва медаллар билан мукофотланган. Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, Давлат мукофоти лауреатлари, республикада хизмат кўрсатган нефтчилар ва СССРнинг фахрий нефтчилари бор.

Коммунизм ишига чексиз садоқатли Ўзбекистон нефтчилари ва газчилари бундай ғамхўрликка жавобан социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарадилар ва ўзларининг илҳомбахш меҳнатлари билан она-Ватанни қувонтириб, республикамиз ва унинг Компартияси 60 йиллиги юбилейини муносиб кутиб оладилар.

Подборка материалларини «Совет Ўзбекистони» махсус мухбири Н. САЪДУЛЛАЕВ тайёрлади.

В. Молгачев фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

(Боши биринчи бетда).

фойдаланилмаётган резервлар бор. Хўжалик ва социал-маданий қурилиш вазифаларини ҳал этиш соҳасида ваколатлар тўлиқ амалга оширилмаётир. Жумладан, далаларнинг ҳосилдорлигини ошириш, жамоат чорвачилигининг маҳсулдорлигини ўстириш учун имкониятлардан суст фойдаланилмоқда. Айрим аҳоли пунктларини социал-иқтисодий ривожлантириш ва ободонлаштириш, хўжаликларнинг ички йўлларини қуриш учун ҳамма иш қилинмоқда, деб бўлмайди. Савдо корхоналарининг ишидаги камчиликлар суст бартараф қилинмоқда, гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларини ривожлантиришга тегишинча эътибор берилмаётир.

Зарянск қишлоқ Советига КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг «Халқ депутатлари Советларининг ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, бутун ташкилотчилик ва сиёсий-тарбия ишини партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишга, 1984 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратиш таклиф этилди.

Қарорда кўрсатиб ўтилганидек, колхоз фаолиятида демократик принципларга риоя қилиниши, ердан, қишлоқ хўжалик техникаси ва автотранспортдан тўғри ҳамда оқилона фойдаланилиши устидан доим назорат қилиб туриш; қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуришга кўпроқ эътибор бериш, уй-жой, социал-маданий объектлар, йўллар қуриш планларининг бажарилишини мунтазам равишда контрол қилиш, кишиларга медицина, савдо ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, аҳоли пунктлари ободончилиги билан актив шуғулланиш зарур.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советлари Президиумларига, халқ депутатлари ўлка ва область Советларига қишлоқ ва посёлка Советларининг ишини доим такомиллаштириш, уларнинг қонунга мувофиқ берилган ваколатларидан тўла ва самарали фойдаланишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилишини таъминлаш тавсия этилди.

Шундан кейин Куйбишев область халқ депутатлари Советларининг халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ва хилларини кўпайтириш соҳасидаги ишига доир масала кўриб чиқилди.

Мажлисда уқтириб ўтилганидек, область Советлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини бажара бориб, оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ташкил этиш, уларнинг сифатини ошириш ва хилларини кўпайтириш борасида муайян иш қилмоқдалар. Областда шу беш йиллик даврида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш 12 процент ортди, юқори сифат категориясидаги буюмларнинг салмоғи кўпайди.

Шу билан бирга область Советлари халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиш, бу ишларни мувофиқлаштириб олиб бориш ва назорат қилиш юзасидан ўзларига берилган ҳуқуқларни тўла амалга оширмаяптилар. Кўпгина завод ва фабрикалар мол ишлаб чиқаришга жалб этилган эмас, енгил, тўқимачилик саноати ва маҳаллий саноатдаги баъзи корхоналарнинг қувватлари иш билан етарли таъминланмаган. Айрим министрликлар маҳаллий Советларнинг оммавий истеъмол моллари ишлаб чиқаришни уюштириш, ишлаб чиқариладиган бу молларнинг ҳажмини кенгайтириш ҳамда хилларини кўпайтириш тўғрисидаги таклифларига тегишинча эътибор бермаяптилар. Маҳаллий хом ашё ресурсларидан ва ишлаб чиқариш чиқитларидан етарли даражада самарали фойдаланилмаётир, меҳнатнинг уйда бажариладиган формалари суст ривожлантирилмоқда.

СССР Олий Совети Президиуми Куйбишев область халқ депутатлари Советларига ва хўжалик органларига КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг қарорларига амал қилиб, халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш, уларнинг сифатини яхшилаш ва хилларини кўпайтириш, аҳоли талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондириш юзасидан планлар ҳамда мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашни топширди. Социалистик мусобақа кенг авж олдирилсин ва илғор корхоналарнинг юқори сифатли буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш резервларини қидириб топиш, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формаларини жорий этиш соҳасидаги тажрибаси кенг ёйилсин. Мол ишлаб чиқарувчи объектларни қуриш, реконструкция қилиш ва ишга тушириш планларининг бажарилиши устидан назорат кучайтирилсин, ишлаб турган ходимларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари яхшилансин.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, ўз қарамоғидаги корхоналар ва ташкилотларнинг халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш планлари лойиҳаларини халқ депутатлари Советлари билан бамаслаҳат кўриб чиқиш тартиби тўғрисидаги Қонун талабларига қаттиқ риоя қилишларини таъминлаш чораларини кўриш таклиф этилди. Аҳолига мол ишлаб чиқариш юзасидан берилган топшириқларни бажариш учун, юқори сифатли буюмлар ишлаб чиқариш ва уларнинг хилларини янгилашни таъминлаш борасидаги тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш учун бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар раҳбарларининг шахсий жавобгарлиги оширилсин.

СССР Савдо министрлиги савдо ташкилотларининг моллар сифатини оширишга таъсирини кучайтиришга, эскириб қолган буюмларни ишлаб чиқармаслик ва уларни харидорларнинг талабига мос бўлиб тушадиган янги буюмлар билан алмаштиришга эришуви зарур.

СССР Госпланига иқтисодий район составига кирадиган автоном республикалар, ўлкалар ва областларда маданий-маиший ва рўзғор моллари ишлаб чиқариш планлари лойиҳаларини чуқур асослаб бериш юзасидан иқтисодий районлардаги вакилларнинг ролини кучайтириш ва масъулиятини ошириш топширилди.

Президиум мажлисида давлат ҳаётига доир бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Шу йил 1 сентябрдан бошлаб чакана нархлар пасайтирилиши партия билан Совет давлатининг меҳнаткашлар фаровонлигини ўстириш ҳақидаги доимий ғамхўрлигини кўрсатувчи яна бир ёрқин далилдир.

СССР Давлат нарх комитетида ТАСС мухбирига айтишларича, шу йил 1 сентябрдан бошлаб чакана нархларнинг яна пасайтирилиши партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг шу беш йилликда аҳоли турмуш даражасини ошириш юзасидан чиқарган қарорларини изчиллик билан амалга ошириш йўлидаги янги қадамдир. Давлат чакана нархларини навбатдаги камайтириш тўғрисидаги таклиф КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси томонидан маъқулланди.

Оммавий равишда талаб қилинадиган молларнинг чакана нархлари камайтирилганлиги уқтириб ўтилди. Сунъий ва синтетик хом ашёдан тайёрланган кийим-кечакларнинг кўпгина турлари — тикувчилик, галантерея маҳсулотлари ва пайпоқлар, устки ва ички трикотаж, бир қанча маданий-маиший ва рўзғор моллари, шу жумладан электрофонлар, электр проигривателлар, мопедлар ва бошқа баъзи молларнинг нархи пасайтирилди.

Партия билан ҳукумат асосий молларнинг чакана нархлари барқарорлигини таъминлаш ҳамда зарур иқтисодий шарт-шароитлар вужудга келишига қараб нархларни камайтириш тадбирларини доимий равишда кўриб келмоқдалар. Истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажмларини кўпайтириш, уларнинг турларини хилма-хиллаштириш ва янгилаш, сифатини ошириш, шунингдек маҳсулот тайёрлаш ва реализация қилиш чиқимларини камайтириш бунинг асосий шартларидир.

Шу асосда товар ва молия ресурслари ортмоқда, ўзининг сифати ва турлари жиҳатидан харидорларнинг кўпгина эҳтиёжларига мос бўлиб тушадиган моллар магазинларга тобора кўпроқ чиқарилмоқда. Шу тариқа чакана нархларнинг барқарорлигини сақлаш учунгина эмас, шу билан бирга бу нархларни камайтириш учун ҳам реал шароит яратилмоқда, ҳозир мана шундай қилинмоқда ҳам.

Дори-дармонлар айрим турларининг нархлари ҳам камайтирилади. Маълумки, бизда дори-дармонларнинг нархлари қилинган чиқимлар ва бир оз рентабеллик негизида белгиланади. Ҳозирча ишлаб чиқариш ва чет эллардан харид қилиш чиқимлари юқори бўлган дорилардан айрим янги турларининг нархлари камайтирилди.

Чакана нархларни 1 сентябрдан бошлаб пасайтиришнинг ўзига хос муҳим хусусияти шундан иборатки, у аниқ-равшан бир йўналишни кўзлайди, яъни болалар молларининг кўпгина турлари нархи пасайтирилди. Мамлакатимизда ёш авлод ҳақида доимо ғамхўрлик қилинмоқда ва болалар молларининг енгил чакана нархлари сиёсати изчиллик билан ўтказилмоқда.

Бу иш учун давлат ҳар йили бюджетдан салкам бир миллиард сўм сарф қилмоқда, нархларни янги камайтириш ҳисобга олинганда бу маблағнинг миқдори анча ортади. Болалар молларининг чакана нархларини нисбатан паст даражада сақлаш орқали давлат бу молларнинг аҳоли ҳамма табақалари сотиб олиши учун қулайлик яратади.

КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг халқ турмуш даражасини доимо оширишга қаратилган қарорларига мувофиқ 1983 йил апрелдан бошлаб саноат молларининг кўпгина турлари нархларини камайтириш йўли ўтказиб келинаётганлиги уқтириб ўтилди. Шу йил 1 сентябрдан бошлаб чакана нархларнинг камайтирилиши — молларни мавсумига қараб пасайтирилган нархларда сотиш, шунингдек кўпгина янги молларга белгиланган вақтинча нархларни бекор қилиш билан бирга бир ярим йилдан камроқ вақт ичида тўртинчи марта нархларнинг пасайтирилишидир. Буларнинг ҳаммасидан аҳоли жами 9 миллиард сўмдан кўпроқ наф кўради.

Шуни эслатиб ўтиш керакки, кейинги 20 йил ичида мамлакат аҳолисининг реал даромадлари қарийб икки баравар ошди. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи кўпайтирилганлиги, колхозчиларнинг пул даромадлари ошганлиги, пенсиялар, нафақалар, стипендиялар миқдори ортганлиги, ижтимоий фондлар ривожлантирилганлиги, совет кишилари бепул фойдаланадиган хизматлар соҳаси кенгайтирилганлиги бунинг таркибий қисмларидир.

Коммунистик партиянинг халқ фаровонлигини муттасил ошириш йўлига мувофиқ равишда асосий истеъмол молларининг чакана нархлари барқарорлиги таъминланмоқда. Бу сиёсатнинг асосий принциплари барқарор давлат чакана нархлари шароитида мамлакатнинг магазинларини халқ истеъмол моллари билан кўпроқ таъминлашни, зарур шароитлар вужудга келишига қараб айрим турдаги молларнинг нархларини камайтиришни назарда тутади. Партия социал-иқтисодий сиёсатининг катта йўли мана шундан иборат.

Халқ хўжалигининг барча тармоқлари ҳамда соҳаларида, деб уқтиришди СССР Давлат нарх комитетида, меҳнат унумдорлиги илдам ўстирилган ва маҳсулот таннархи камайтирилган тақдирдагина чакана нархларнинг барқарорлигини, бу нархлар изчиллик билан камайтирилишини таъминлаш мумкин бўлади. КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь, 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорлари совет кишиларининг меҳнат ғайратини янада оширишга, маҳсулот таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш соҳасидаги ишларни кучайтиришга ундайди. Бу умумхалқ бунёдкорлик иши халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, уларнинг турларини ошириш, сифатини яхшилаш учун моддий шарт-шароитлар яратади. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг навбатдаги мажлисида бу ишнинг самарадорлигини ошириш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Мамлакатнинг ҳамма жойларида меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг беш йиллик тўртинчи йили учун белгиланган план топшириқларини бир процент ошириб бажариш ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,5 процент камайтириш учун кенг қулоч ёзган социалистик мусобақа партия, Совет давлатининг социал-иқтисодий сиёсатини миллион-миллион меҳнатчилар, конкрет ҳар бир оила, жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси манфаатларини кўзлаб муваффақиятли равишда рўёбга чиқаришнинг ишончли асоси бўлиб хизмат қилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ, ТОЖИКИСТОН ССР ВА ТОЖИКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТОҒЛАР БАҒРИДАГИ ГЎЗАЛ ДИЁР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов бошлиқ республика ўзаро текшириш бригадаси яқинда қардош Тожикистон далаларида бўлди. Партия, совет, касаба союз ходимлари, олимлар-у донгдор деҳқонларимиз бир неча кун мобайнида тожикистонлик пахтакор-у чорвадорлар амалга ошираётган ишлар билан яқиндан танишишди.

Айни кунларда бу диёрда ҳам Тожикистон ССР ва республика Компартиясининг қутлуғ олтмиш йиллик тўйига катта ҳозирлик кўрилмоқда. Ёниқ қалб замондошларимиз ибратли ишларни амалга оширишаётир. Ушбу этюдлар ана шу кишилар ва уларнинг эзгу ишлари ҳақидадир.

ЭТЮДЛАР

I. ШИКОЯТСИЗ ЯШАЁТГАНЛАР КОЛХОЗИ

1945 ЙИЛ, ОКТЯБРЬ. Шаҳар-у қишлоқлар гавжумлашаётган кезлар. Дашт-у далалар узра ҳам гўё ҳорғин бир сурур ҳукмрон...

Ёзни ёз, қишни қиш демай, чанг ютиб, лой кечиб Берлингача жанг қилиб борган жангчилар мана энди — Ғалабадан сўнг туғилган жойларига қайтишмоқда.

Ғуликандозга келгунича неча кун ботди, неча тонг отди. Соғинч дегани ҳам юракни ўртаб юборар экан. Йўл-йўлакай у станцияларда тушади, у-бу харид қилади, яна... Эсида, Қозоғистоннинг қайсидир шаҳрида икки қадоқча туз олди.

Қадрдон қишлоқ. Туғилган уй. Шунга яқинлашгани сари одим олиши тезлашди — юраги гупуриб кетаверди. Неча баҳор келди, на боғроғни оралаш, на бир ниҳол экиш унга насиб этди. Неча қиш ўтди, томлар сувоқсиз қолди. Бу гўшада эса онаси, кўз очиб кўрган ёри, уч жигарбанди неча йиллардирки, йўлига кўз тикиб уни кутади.

Жангчи уйига рўпара бўлганида вақт алламаҳал эди. У аста эшикни қоқди. Ичкаридан аёлининг, ким, дегани эшитилди. Мен, деди у. Унинг қадами қувонч келтирди. Ётаётиб, у болаларини суриштирди. Онаси, икки боланг қариндошларникига кетган, деди. Эртаси кун аён бўлдики, болалар қариндошларникига кетмаган, балки...

Одамлар оч-яланғоч эди, лекин ғуликандозликлар жангчининг, яъни Абдуғафурнинг аскарликдан келишини кўнгилдагидек нишонлашди. Топган икки қадоқча ун, топмаган меҳр келтирди. У ҳам бор-йўғини ўртага қўйди. Урушдан қайтмаганларни йиғлаб-йиғлаб эслашди...

Абдуғафур Самадов ўша дамларни, жуда ёш оламдан ўтган жигарбандларини асло унутмайди.

1945 йил, декабрь. Колхозчиларнинг умумий йиғилишида у яна раисликка сайланди. Уруш бор имкониятларни ҳам чеклаб ташлаган эди. Бутун бошли хўжаликда саксон нафар аъзо, йигирмата от ва ўн бешта ҳўкиз, атиги 280 гектар ер — раиснинг бор имкониятлари ана шулардан иборат эди. Боз устига сув танқис. Гарчи шароит танг бўлса-да, у хўжаликни қабул қилиб олди. Ҳарқалай, жангчи, Берлингача борган, бу оғирчиликдан қочмади у...

Келаси йил ҳар гектар ердан тўрт центнердан ҳосил олинди. Икки йил ичида колхоз қолоқликдан чиқди, янги ерлар ўзлаштирила бошланди. Йигирма икки йилдан сўнг қишлоқ хўжалигида қўлга киритилган катта муваффақиятлари эвазига хўжалик Ленин орденига сазовор бўлди. Ленин номидаги бу колхоз ҳозир республиканинг машъал хўжаликларидан саналади. Колхозда 8,5 минг гектар ерга чигит экилади ва ҳар йили ўттиз минг тонналик хирмон бунёд этилади. Колхоз ҳақида гап кетгудек бўлса, «Абдуғафур отанинг пахтачилик академияси», «келгусининг чинакам лабораторияси» деган иборалар кўп тилга олинади. Бир неча йилдирки, 11 бригада ва 2 бўлим миришкорлари ҳосилдорликни олтмиш центнердан туширмай келаётир. Хўш, қандай қилиб? Тўрт центнерлик кўрсаткични олтмиш центнерга етказишнинг ўзи бўлмайди-ку, ахир!

— Абдуғафур отанинг ўзи бутун бир қомус, — дея ҳикоя қилади сафардаги йўлдошимиз. — Колхоз ўн икки минг гектар ерга эга. Пахта баробарида мўл-кўл сабзавот, полиз ва дон маҳсулотлари ҳам етиштирилади. Хўжалик аъзолари ҳар йили давлатга 500 тоннадан ошиқроқ гўшт, 2500 тоннача сут, шунингдек, аъло нав жун, қоракўл тери ҳам сотишади. Бир сўз билан айтганда, колхоз миқёси йирик хўжалик. Абдуғафур ота 4030 хонадоннинг ташвиши-ю қувончларидан доим бохабар, шунинг баробарида қайси пайкалда иш қандай йўлга қўйилган — буни ҳам назардан қочирмайди. Энг сўнгги фан-техника янгиликларидан ҳам воқиф. Қай соҳада гап бормасин, лофи билан айтганда, бир олимга бас кела олади. Хўш, бунинг барчасига у қандай улгуради, дерсиз. Ҳамма гап шундаки, у улгуради!..

ҲАР БИР РАҲБАРНИНГ ўзига хос йўсинда хўжаликни бошқариш усули бор. Модомики, Абдуғафур ота қомусий билимга қай тариқа эришганлигига қизиққан эканмиз, у кишининг раҳбарлик сир-асрорларидан айримларини очишимизга тўғри келади. Оқсоқол иш кунининг ҳар бир сониясини тўғри тақсимлаган, мутахассисларнинг билим ва имкониятларидан ҳам унумли фойдаланади. Масалан, агроном бўш вақт топдим дегунча раис зиммасига юклаган қўшимча топшириқни бажаради, яъни қишлоқ хўжалигига оид илмий-оммабоп журналлар билан танишиб чиқади. Колхозда қўлланиш мумкин бўлган бирор ихтиро ҳақида ўқиб қолгудек бўлса, ўша куниёқ буни отага етказади. Ота мақола билан танишиб чиққач, маълум тадбирлар белгиланади.

— Шу йил кўклам антиқа иш бўлди. Абдуғафур ота область раҳбарларига сим қоқиб, биз экишни бошлаб юбордик, дебди. Раҳбарлар ҳайрон бўлишибди, ахир, ҳали эрта-ку, оқсоқол, дейишибди. Ота, нимаси эрта, ўзбекистонлик ҳамкасблар ерга чигит қадашганига анча бўлди-ю, деб трубкани қўйибди. Кейин маълум бўлишича, СССР Олий Советининг сессияси тугагач (у киши СССР Олий Советининг депутати), ота тўғри Тошкентга учибди. Бирор юмуш билан эмас, йўқ, атай шундай қилган. Тошкентга келиб тушгач, йўл-йўлакай Бекобод-у бошқа қўшни районлар далаларини бир-бир кўздан кечириб, қардош бободеҳқонларнинг суҳбатини олиб келибди. Шу тариқа элдан бурун экиш-тикишни бошлаб юборди, ҳозир пахтазори одамни яширади... Қаранг, колхозда ўттиз минг аҳоли бор, лекин ота раис бўлганидан буён на район, на область ва на республика ташкилотларига ақалли бирор марта шикоят тушгани йўқ!

— Қирқ йил ичида-я?

— Ҳа, қирқ йил мобайнида бирор арз қилинмаган, — дея йўлдошимиз гапида давом этади. — Хўжаликнинг экспериментал посёлкаларида учта клуб, 12 кутубхона, савдо маркази, касалхона-ю қатор болалар боғчалари ишлаб турибди. Ҳар йили юзлаб ҳовли тўйлари нишонланадиган обод посёлкалар шаҳар билан беллашаман, дейди. Лекин асосий гап бунда эмас. Колхоз йирик, овлоқ-овлоқ пайкалларга эга. Тракторчи-ю сувчилар, лозим бўлса, ойлаб ўша — ўттиз километрча олисдаги ёвонларда ётиб ишлашади. Шу вақт ичида улар зиғирча бўлсин, оиласининг мол-ҳоли-ю бола чақасининг ташвишини қилмайди. Нега? Чунки ота бор экан, бу оилалар қаровсиз қолмайди. Ўтин-кўміридан токи емишигача таъминлаб турилади. Абдуғафур ота ана шунақа одам, тўю азага бош-қош. У элим деб яшайди, элни бир тан-бир жон қилган, ўттиз минг кишини бир оила қилиб бирлаштирган омил мана шу.

АБДУҒАФУР ОТАНИНГ ҲИКОЯСИ: — Ўша воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. Кўклам оёқлаб қолган кезлар. Раисликка сайлаб қўйишгач, енг шимариб ишга киришганман. Бир кун пайкал айланиб юриб... кўриб турибман, эгатларга сув таралган, ҳу этакда сувчининг кетмони ярақлайди. Кўнгил сўрай, билай-чи, нима камчиликлар бор экан, деб сувчи ҳузурига йўл олдим, бир пайт қарасам, ҳалиги сувчининг қораси ҳам йўқ. Ҳайрон бўлдим. Қўшни бригада даласини кезиб юрганимда яна шу ҳол такрорланди. Ертўла оғзида кетмон турибди, ичкарига қарасам, не кўз билан кўрайки, бир сувчимиз ғужанак бўлиб ётибди. Нега дерсиз? Эгнига киядиган кийими бўлмагач... боёқишлар мана шунақа ертўлалар қазиб олишган экан. Кимсасиз далага сув тарарkan-у, бировнинг қораси кўринди дегунча ертўлага биқиниб кетаркан! Мана шундай меҳнат билан ўша йили ҳар гектар ердан тўрт центнердан ҳосил кўтарганмиз. Бугунги 33,1 центнерлик ялпи ҳосилдорликнинг тамал тоши асли ўша оғир йиллар, ўша фидойилар томонидан қўйилган. Бу йил 32 минг тонналик хирмон уймоқчимиз...

Ҳа, Пролетар районидаги биргина мана шу — Ленин орденли Ленин номли колхозда саккизта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони меҳнат қилади. Хўжалик аъзоларининг турмуши ҳавас қилгулик даражада. Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуғафур ота Самадов эса ҳосилдорликни бинобарин, фаровонликни, тўкин-сочинликни ошириш йўлларини қидиргани-қидирган. Чунки у ўша ноҳуш манзараларни, ертўлага биқинган афтодаҳол сувчиларни-ю, уруш йилларида эрта оламдан ўтган жигарбандларини асло унутмайди. Хотиралар эса эл турмушини янада яхшилашга даъват этади.

Ғаффор ҲОТАМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Тошкент — Душанба — Тошкент.

ЎЗБЕКИСТОН — ЧЕТ ЭЛЛИКЛАР НИГОҲИДА

МАФТУНКОР ЎЛКА

Тинчлик ва меҳмондўстлик диёри бўлган серқуёш республикамизга ҳамма қитъалардан меҳмонлар келмоқда. Чет эллик меҳмонларни қадимий ўзбек диёрининг бугунги фаровон ҳаёти, Совет Ўзбекистонининг шонли 60 йил ичида эришган алпона ютуқлари ўзига жалб этмоқда.

Яқинда касаба союз йўли билан мамлакатимизга келган Сан-Франциско шаҳридаги (Калифорния штати) «Ерни тиклаш жамияти» ташкилот ходимларидан бир группаси республикамиз ҳаёти билан танишдилар. Американлик меҳмонлар Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан махсус мухбиримиз А. РЎЗИЕВ билан суҳбатда ўз таассуротларини баён қилдилар.

Олден БРАЙТ,
группа раҳбари, «Ерни тиклаш жамияти» ташкилотининг президенти, олим

— Ўзбекистонда қадимий анъаналарнинг жуда қадрланаётганлиги ва эъзозланаётганлигини кўриб чексиз қувондим. Болаларга бўлган муносабатни, улар тўғрисидаги ғамхўрликни айтмайсизми! Буларнинг ҳаммасини бир оғиз сўз билан айтиш мушкул. Мамлакатингизда жамият манфаатлари йўлида сувдан оқилона фойдаланилмоқда, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасида катта ишлар амалга оширилмоқда. Қурилиш кўламларининг кенг қулоч ёйганлиги чуқур таассурот қолдиради. Биз уйга қайтгач, ўз ватандошларимизга серқуёш республикангиз, унинг ютуқлари ҳақида албатта сўзлаб берамиз.

Энн ВУД,
юрист, Беркли шаҳридаги граждан ҳуқуқлари институти раҳбари

— Серқуёш Ўзбекистонда бўлишдан жуда бахтиёрман. Тошкент ва Самарқанднинг нақадар гўзаллигини тасаввур ҳам этмаган эдим. Сизлар кўпгина сабабларга кўра, яъни кўп асрлик тарихингиз, тараққиёт ва тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган кенг кўламли планларингиз билан жуда бойсиз. Буларнинг ҳаммаси ҳақида дўстларим ва ватандошларимга сўзлаб бераман, уларга диёрингизга сафар қилишларини маслаҳат бераман.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ТЎҒРИСИДА

«Халқ контролининг ошкоралиги» тўплами босмадан чиқди. Тўплам материаллари халқ контроли органлари фаолиятининг асосий принципларидан бири — ошкоралик комитетлар ва группаларнинг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини бажариш учун муваффақиятли кураш олиб боришга қандай кўмаклашаётганлигини очиб беради.

Тўплам авторлари В. И. Ленин асарларидаги қоидалар, контролнинг ошкоралигини кучайтириш тўғрисида партия ва давлат ҳужжатларидаги талаблар асосида олиб борилган ишлар соҳасида тўпланган тажрибани умумлаштирадилар.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

(ТАСС).

Қашқадарё область Чироқчи районидаги «Партия XXIV съезди» колхозининг маккажўхорикорлари бу йил ҳар йилдагидан кўра мўл ҳосил кўтаришга интилиб, ғайрат билан меҳнат қилдилар. Экинларни ўз вақтида парвариш қилиш, озиқлантириш, суғориш ишлари график асосида олиб борилди. Ҳозир маккажўхори ҳосилининг чўғи яхши. Шунинг учун ҳам хўжалик маккажўхорикорлари ҳар гектар майдондаги экиндан 80 центнердан дон янчиб олишга аҳд қилишган. Суратда: хўжаликнинг илғор маккажўхорикори Мурод Холбоев.

Е. Ботиров фотоси.

ЕМ-ҲАШАК ЮКСАК СУРЪАТЛАР БИЛАН ТАЙЁРЛАНСИН

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, 27 августгача республикада 307 миллион тонна хашак, шу жумладан 1,3 миллион тонна пичан тайёрланди, 70 минг тоннадан ортиқ сервитамин ўт талқони ишлаб чиқарилди, 1,7 миллион тонна силос бостирилди. Озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда жами 1 миллион 505 минг тонна хашак ва ширали озуқа ёки шартли ҳар бош чорва мол учун (чўчқа ва паррандадан ташқари) 7,5 центнер ем-хашак жамғарилди.

Ем-хашак тайёрлаш учун энг қулай кунлар ўтиб бормоқда. Пахта териш кампанияси яқинлашиб қолганлиги бу муҳим тадбирларни ўтказиш суръатлари кучайтирилишини тақозо этмоқда. Илғор хўжаликларнинг коллективлари бу ишнинг нақадар масъулиятли эканини англаб қишловни муваффақиятли ўтказиш учун мустаҳкам ем-хашак запасини вужудга келтирмоқдалар, ем-хашак тайёрлаш юзасидан белгиланган топшириқларни бажариш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Қорақалпоғистон АССРда ва республика областларида ем-хашак тайёрлашнинг айрим кўрсаткичлари қуйидагича (планга нисбатан процент ҳисобида):

областлар	тайёрланган жами хашак	шу жумладан пичан	бостирилган силос	ҳар бош шартли чорва учун тайёрланган хашак ва ширали озуқа (шартли озуқа бирлиги)
Қорақалпоғистон АССР	54	46	2	5,1
Андижон	57	50	47	6,8
Бухоро	41	20	56	6,5
Жиззах	65	76	18	8,6
Қашқадарё	52	51	41	7,3
Навоий	52	23	17	3,0
Наманган	67	53	50	9,6
Самарқанд	54	57	18	7,4
Сурхондарё	64	43	40	9,1
Сирдарё	72	62	30	13,5
Тошкент	64	64	39	10,4
Фарғона	63	36	43	8,4
Хоразм	54	36	18	6,4

Хашак тайёрлашда Сирдарё, Наманган ва Тошкент областлари олдинда бормоқда. Наманган ва Андижон областлари эса силос бостиришда пешқадамлик қилмоқда.

Афсуски, ҳамма областларда ҳам иш шундай йўлга қўйилган эмас. Қашқадарё, Бухоро, Самарқанд, Фарғона ва Навоий областларининг хўжаликларида зарур миқдордаги хашак ва ширали озуқанинг ярмисини ҳам тайёрлашга улгурганлари йўқ.

Ховос, Зарбдор, Усмон Юсупов, Навоий, Қўшработ, Гагарин, Шовот, Бухоро, Вобкент, Навбаҳор, Хонқа ва Ангор районларида хашак тайёрлашнинг суръатлари қониқарсиздир, улар ўтган ҳафтада планнинг атиги 1—2 проценти миқдоридагина хашак тайёрладилар.

Ўзбекистоннинг ҳамма областларида чорва қишки рационининг муҳим қўшимчаси бўлмиш силос бостириш актив давом этмоқда. Норин, Бувайда, Киров районлари силос бостириш планини бажарай деб қолдилар. Бу йил маккажўхорини сўтаси билан силос бостириш ҳажмини анча кўпайтириш имконияти бор. Бироқ бу имкониятлардан яхши фойдаланилмаяпти. Жалолқудуқ, Бухоро, Усмон Юсупов, Қамаши, Навбаҳор, Қизилтепа, Поп, Булунғур, Большевик, Гагарин районларида маккажўхорини силос учун ўриб олиш жуда суст бормоқда.

Хоразм областининг Боғот, Гурлан, Шовот ва Янгибозор районларида силос бостириш топшириғи атиги 15 процент бажарилди.

Бунинг сабаби шуки, мазкур районлар ва областларнинг партия, совет ва хўжалик раҳбарлари барча мавжуд куч ва имкониятлардан фойдаланилиши устидан контролликни бўшаштириб юбордилар, меҳнат, одам ресурслари ва бошқа ресурсларни ем-хашак тайёрлашга сафарбар эта олмадилар.

Пахта териш мавсуми яқинлашиши муносабати билан жамики ишчи кучи ва техника пахта теримига сафарбар этилмоқда, бунинг маъноси шуки, жуда кўп куч-ғайрат эвазига етиштирилган ем-хашак нобуд бўлиши мумкин. Айни шунинг учун ҳам пахта терими бошлангунча қолган саноқли кунларда маккажўхори ҳосилини йиғиштириб олишни тезроқ тугаллаш учун ҳамма чораларни кўриш керак.

Бунинг учун бутун қишлоқ аҳолисини сафарбар қилиш, шунингдек шаҳарларнинг ва саноат марказларининг аҳолисини ёрдамга чақириш зарур. Коммунистлар, комсомоллар фидокорона меҳнат намуналарини намоён этишлари, меҳнатда шахсий намуна кўрсатиб одамларга ибрат бўлишлари керак.

Илғор колхоз ва совхозлар беданинг тўртинчи ўримини тугалламоқда. Бедапоялардан яхши ҳосил олиш учун ҳар бир ўримдан кейин уни суғориш, минерал ўғит солиш лозим.

Афсуски, бу тадбирлар ҳамма жойда ҳам бажарилаётгани йўқ. Маълумотларга қараганда, Андижон областида шундай аҳвол вужудга келган: Ленин, Жалолқудуқ районларида жами бедазорларнинг ярмидан кўпроғида тўртинчи ўрим ўтказилган бўлса, Балиқчи ва Хўжаобод районларидаги бедапояларнинг атиги 5—6 проценти тўртинчи марта ўрилган.

Бухоро областининг бир қанча хўжаликларида беда гуллаб кетиб, тўйимли моддалари йўқола бошлаган бўлса-да, уни ўриб олишга шошилмаяптилар. Зарбдор, Косонсой, Чуст, Фарғона районларида бедапояларни суғориш ва уларга минерал ўғит солиш ишининг аҳволи яхши эмас, бу районларда беданинг тўртинчи ўрими ҳаддан ташқари суст давом этмоқда. Баҳористон, Косонсой, Китоб, Кўкдала, Яккабоғ, Поп, Хива районларида бедани тўртинчи ўришга ҳамон киришилгани йўқ.

Бу йил анғиз ерларга такрор ва оралиқ хашаки экинлар камида 200 минг гектарга экилиши лозим, ҳозир улар атиги 34 минг гектарга экилди. Бу ерларни имкони борича тезроқ сифатли ишлаб, асосан суғориб ва озиқлантириб, кузда сигирлар учун мўл-кўл кўк масса ҳосили олиш учун замин яратиш керак.

Ҳар бир хўжалик жамоат чорвачилиги учун ем-хашак тайёрлаш билан ўзи шуғулланиши лозим. Ҳозир бу колхоз ва совхозларнинг фаолиятига баҳо беришда асосий талабдир. Чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун мустаҳкам ем-хашак базасини яратиш ҳақида, аввало, коммунистлар, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари ғамхўрлик қилишлари керак. СССР Озиқ-овқат программасини амалга ошириш кўп жиҳатдан мустаҳкам ем-хашак базасига боғлиқ эканини ҳамма эсда тутиши керак.

Чорвачиликнинг асоси бўлмиш ем-хашак тайёрлаш юксак суръатлар билан аъло сифатли қилиб ўтказилсин.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

КОММУНИСТИК ГАЗЕТАНИНГ БАЙРАМИ

● РИМ. Ўн минглаб римликлар ва пойтахт меҳмонлари Италия Компартиясининг «Унита» газетаси умуммиллий байрами бошланишида қатнашиш учун бу ерга келдилар.

Бутун тараққийпарвар Италиянинг йил давомидаги энг катта байрами асосий мавзуи тинчлик, қуролсизланиш ва янги жаҳон уруши хавфининг олдини олиш учун, демократия ва социал тараққиёт учун курашдан иборат. Италия меҳнаткашларининг ҳуқуқлари ва демократик ғалабалари учун, ишсизлик ва пулнинг қадрсизланишига барҳам бериш учун кураш проблемаларига муҳим ўрин ажратилади.

Байрамга бағишланган махсус кўргазмада 36 та мамлакатнинг қардош нашрлари қатнашмоқда. «Правда» газетаси стендларини одамлар ҳар қачонгидек зўр диққат билан кузатмоқдалар. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. — италияликлар Совет Иттифоқининг ҳаёти билан боғлиқ ҳамма нарсага зўр ва самимий қизиқиш билан қарашлари маълум. Ранг-баранг экспозициялар Совет Иттифоқининг ташқи сиёсат соҳасидаги ташаббуслари тўғрисида, унинг планетада тинчликни таъминлаш ва мустаҳкамлашга бўлган муддаоси, Ватанимиз пойтахти Москва ҳақида ҳикоя қилади. (ТАСС, 31 август).

Гэс Холлнинг айтганлари

● НЬЮ-ЙОРК. АҚШ Коммунистик партияси ноябрь ойида бўладиган сайловда Рейган маъмуриятини мағлубиятга учратиш мақсадида демократик кучларнинг кенг фронтини вужудга келтириш учун кураш ҳаракатига бошчилик қилмоқда, деди Компартия Бош секретари Гэс Холл.

У барча америкалик меҳнаткашларга «Дейли Уорлд» газетаси орқали мурожаат қилиб, коммунистлар меҳнаткашлар ва камбағалларнинг чинакам манфаатларига жавоб берадиган муҳим проблемаларни, талабларни ва ҳаракат программаларини ўзининг сайлов кампанияси марказига қўймоқдалар, деди. Компартия коммунизмга қарши васвасага изчил ва самарали қарама-қарши туришга қодир бўлган ягона кучдир. Рейган ўзининг Советларга қарши сафсаталари, жумладан СССРни «бомбардимон қилиш» тўғрисидаги буйруғи каби «ҳазил» қилиқлари билан президент бўла олмаслигини, унинг мамлакатни бошқариши тинчликка тўғридан-тўғри хавф вужудга келтиришини яққол намойиш қилди, деб таъкидлади Америка коммунистларининг раҳбари. (ТАСС, 31 август).

ОЗОДЛИК НАШИДАСИ

ВЬЕТНАМ МУСТАҚИЛ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАНЛИГИНИНГ 39 ЙИЛЛИГИГА

Бундан роппа-роса 39 йил муқаддам Ханойда ўтказилган кўпминг кишилик митингда мустақиллик Декларацияси тантанали равишда эълон қилинди. Бу билан Жануби-Шарқий Осиёда ишчи ва деҳқонларнинг биринчи давлати юзага келганлиги жаҳонга маълум қилинди. Илгари қолоқ мустамлака ва ярим феодал мамлакат бўлган Вьетнамнинг социализм қурилиши йўлига ўтиши бу ўлка қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Вьетнам халқи аввал француз босқинчилари, кейин эса америкалик агрессорлар билан бўлган қақшатқич жангларда катта зафар қучди. Ички ва ташқи реакция кучларини тор-мор келтириб, мамлакатни бутунлай озод қилишга эришди. Вьетнам халқи Вьетнам Коммунистик партияси раҳбарлигида иқтисодий ва маданий қурилишнинг барча жабҳаларида салмоқли ютуқларни қўлга киритди. Мамлакатда саводсизлик тугатилди. Олимларнинг саноат ва қишлоқ хўжалиги олдида турган амалий вазифаларни ҳал этишга қўшаётган ҳиссаси тобора кўпроқ бўлмоқда. Вьетнам ишчилар синфи, кооперативларга аъзо бўлган деҳқонлар, социалистик зиёлилар янги ҳаёт қурилишида ғайрат-шижоат билан иштирок этмоқдалар. Улар «Ҳамма нарса социалистик Ватан учун, халқ бахт-саодати учун» шиори остида яшамоқдалар, ўқимоқдалар ва ишламоқдалар.

Вьетнам диёрида рўй бераётган ўзгаришлар унинг дўстларини хурсанд қилмоқда. Халқ хўжалигида социалистик сектор мустаҳкам, барқарор позицияларни эгаллади. Чунончи, шу йилнинг ўзида Вьетнам Социалистик Республикасида саноат ишлаб чиқариши ҳажми 9,5 бир ишчи ҳисобига эса меҳнат унумдорлиги 5 процент ўсиши режалаштирилмоқда. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ҳам ортмоқда. Вьетнамда кейинги уч йилнинг ўзида озиқ-овқат экинлари етиштириш йилига ўртача 10 процентдан ошди.

Кейинги йилларда Вьетнамда қарор топаётган ягона халқ хўжалиги комплексида химия индустриясига алоҳида аҳамият берилияпти. Экономикани планлаштириш усуллари такомиллаштирилмоқда. Хом ашё ва энергияни тежаш учун сабот билан кураш олиб бориляпти. Вьетнам халқ хўжалигининг тобора юксалишида унинг СССР ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан қалин ҳамкорлиги ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Масалан, 1954 йилдан бошлаб ҳозиргача Совет Иттифоқида 30 мингдан зиёд вьетнамлик малакали ишчилар тайёрланди. Бунда республикамиз ўқув юртларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Вьетнам Социалистик Республикаси Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатини маъқулламоқда, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг империализм мустамлака ва янги мустамлакачиликка қарши олиб бораётган курашини изчиллик билан қўллаб-қувватламоқда, бутун дунёда тинчликни қарор топтириш учун мардонавор курашмоқда.

СИНФИЙ ЖАНГЛАР АЛАНГАСИДА

Бу йил Британия оролларида ҳақиқатан ҳам ёз «жазирама» бўлди. Анъанавий отпускалар даври бу гал асло «ўлик мавсум» бўлиб қолмади. Газета мақолалари ва телевидение янгиликлари жанг майдонларидан берилган ҳисоботларни эслатади. Мамлакат иш ташлаш ҳаракатлари ва шу сабабли юзага келган сиёсий эҳтирослар кўлами бунчалик авж олганлигини аллақачонлардан буён кўрмаган эди.

Британия кончилари синфий жангларнинг олдинги маррасида бормоқдалар. Улар мана 6 ойдирки, меҳнат қилиш ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя этиб, забойларга тушишдан бош тортмоқдалар. Шахтёрлар ҳукуматнинг ижозати билан кўмир саноати миллий бошқармасининг бир қанча шахталарни ёпиб қўйиш ва 20 минг меҳнаткашни ишдан бўшатиш режаларига қарши норозилик билдирмоқдалар.

Кончиларнинг матонати ҳукмрон доираларни жуда ғазаблантирмоқда. Консерваторлар ҳукумати иш ташлаган шахтёрларга қарши уруш эълон қилди. Уларга қарши бутун бир полициячилар армияси ташланди. Қалқон ва таёқлар билан қуролланиб олган полициячилар кончиларнинг посёлкаларини эгаллаб олдилар, улар иш ташлаган кончиларнинг пойлоқчилари билан қонли тўқнашувлар чиқармоқдалар. Бу урушда талофатлар ҳам оз эмас: уч шахтёр ҳалок бўлди, икки минг киши жароҳатланди, 6 минг киши қамоққа олинди.

Консерваторлар забастовкага қарши кураш тўғрисида гап борганда ҳеч нарсадан тап тортмаяптилар. Улар кончиларни очликдан таслим бўлишга мажбур қилмоқдалар. Маъмурлар кончиларнинг оч қолган оилаларига ёрдам фондига маблағ ва озиқ-овқат тўплаётган кишиларни «тиланчилар» ва «дайдилар» деб қамоққа олмоқдалар. Аммо стачкада қатнашаётган кишилар қатъий турибдилар. Ишчилар синфи бошқа отрядларининг кенг кўламдаги ҳамдардлиги ва бирдамлиги уларнинг қатъиятини оширмоқда. Докерларнинг ҳозир шу ёзда иккинчи марта авж олиб кетган умуммиллий забастовкаси ана шу мададнинг энг ёрқин кўриниши бўлди. Порт ишчилари чет эллардан Англияга кўмир ташиб келтириш йўлидаги уринишларга қарши норозилик билдирмоқдалар. Стачка натижасида Лондон, Ливерпул, Порт-Толбот портларида, мамлакатнинг бошқа кўпгина «денгиз дарвозалари»да иш издан чиқди.

Воқеаларнинг бундай ривожланиши ҳукмрон доираларни жуда ташвишлантириб қўйди. М. Тэтчер отпускасини қолдириб, министрларнинг шошилинч кенгашини ўтказди. Баъзи газеталар буни «ҳарбий кабинет мажлиси» деб атади. Шундан кейин бош министр Узоқ Шарқдаги бир қанча мамлакатларга муҳим сафарини бекор қилиши эълон этилди. Ҳукумат иш ташловчилар шаънига ҳамон дўқ-пўписани давом эттирмоқда. Буржуазиянинг пропаганда машинаси кончиларни бошқа аҳолидан яккалаб қўйишда, уларни «экономикада» тартибсизликни вужудга келтиришда ва «кўмир саноатига мислсиз зиён етказишда» айбламоқдалар.

Аммо Британия меҳнаткашлари экономикадаги чинакам тартибсизлик учун ким жавобгар эканлигини биладилар. Бунга национализация қилинган тармоқларда ва социал программаларда иқтисод қилиш, ҳарбий бюджетни ҳаддан ташқари ошириш, оммавий ишсизликни жўрттага кўпайтириш, касаба союз ҳуқуқлари ва эркинликларини камситиш сиёсатини ўтказаётган консерваторлар ҳукуматининг ўзи жавобгардир. Айни шу боисдан мамлакатда иш ташлаганларни қўллаб-қувватлаш тобора кучаймоқда. «Бу курашда шахтёрлар ғалаба қозонадилар, улар бунга қанчалик тезроқ эришса шунчалик яхши бўлади», — деб ёзади «Морнинг стар» газетаси. Британия меҳнаткашларининг газетаси шуни таъкидлайдики, яқинда Брайтонда бошланадиган Британия тред-юнионлари конгрессининг съезди «бутун ишчилар синфига зарур бўлган кончиларнинг ғалабаси йўлида ҳаракат қилишга даъват этиши» керак.

(ТАСС).

ХАРИДОРЛАР ХУРСАНД

Одатда фарзандларимизни хурсанд қилиш мақсадида уларга аталган совғаларни кечаси тайёрлаб қўямиз. Тошкентдаги «Болалар дунёси» дўкони ва унга қарашли 1-филиал ходимлари ҳам анъанани бузмадилар.

Магазинда 1 сентябрга ўтар кечаси чироқлар ўчмади. Савдо ходимлари билим байрамига атаб, 1 сентябрда биринчи марта мактаб остонасига қадам қўядиганлар учун ҳам, айни пайтда бу йил мактабни тугатиб, мустақил ҳаётга йўлланма оладиганлар учун ҳам харидбоп совғалар тайёрлаб қўйдилар. Бундай тиғиз иш кунини вужудга келтирган сабабнинг моҳияти ниҳоятда улуғ ва қувончлидир. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига биноан, болалар учун мўлжалланган кенг ассортиментдаги молларнинг нархи 1 сентябрдан бошлаб анча арзонлаштирилди.

Суратда: сотувчи Д. Жуманазарова харидорлар билан муомала қилмоқда.

В. Молгачёв фотоси.

ҚИЗЛАР ДАФТАРИДАН

Ватан

Эслагайман ҳар вақт онамнинг
Такрор-такрор айтган сўзларин:
«Қаерларда бўлмагин, болам,
Ҳеч юртингдан кўнгил узмагин!
Билгин-ки, биз юрт-ла бахтиёр,
Она-Ер тўйдиргай бизларни.
Оталар юрти бу — кўп, бисёр.
Бахт бериб, кийдиргай бизларни!
Паймона тўлади, бир кун биз
Синггаймиз тупроқнинг бағрига.
Юрт бизсиз яшайди, лек юртсиз
Яшаган куннинг ўт баҳридан!»

Тонг

— Деразангни очиб, ҳой,
Неларни кўрдинг тонгда!
— Кўзим кетди қамашиб,
Дўстгинам, уйғонганда.
— Кейин!..
...— Кўрдим дарёни —
Тўлиб-тошиб оқарди.
Кўрдим кўкда қуёшни —
Булутларни ёқарди.
Ул ям-яшил дарахтда
Қушлар қўшиқ айтарди,
Иссиқ мамлакатлардан
Турналар ҳам қайтарди.
Онам ёпган нонларнинг
Оташидан куй олдим,
Рақсга тушиб кетишдан
Ўзни аранг тиёлдим.
— Наҳот илғадинг барин,
Наҳотки бир қарашда!
— Тонгни ичиб юбордим,
Қилганда у карашма!..

Умида АБДУАЗИМОВА.

янгиликлар

ДАЛА ШИЙПОНИДА КОНФЕРЕНЦИЯ

● Қўрғонтепа районидаги Куйбишев номли совхознинг олтинчи бригадаси дала шийпонида «Совет Ўзбекистони санъати Улуғ Ватан уруши йилларида» деган мавзуда китобхонлар конференцияси ўтказилди.

Ильичевск шаҳар кутубхонасининг мудираси Эътибор Мамадалиева, совхоздаги мактаб ўқитувчиси О. Қодирова Улуғ Ватан уруши даврида республикада яратилган фильмлар, картиналар тўғрисида, манфур душман устидан ғалабага эришишга руҳлантирувчи спектакларнинг постановкалари ҳақида пахтакорларга гапириб бердилар. Дала шийпонининг ўзида улуғ Ғалабага бағишланган китоблар ва бадиий альбомлар кўргазмаси ташкил қилинган эди.

РАСУЛЖОН ОТАНИНГ РАҚСЛАРИ

● Жюри ва томошабинлар Расулжон ота Неъматовни халқ талантлари район кўриги ғолиблари орасида биринчи бўлиб тилга олдилар. Пахтаободдаги ўрдакчилик комплексининг 70 яшар ишчисини ўнлаб халқ рақслари ишқибозлари ўз устози деб биладилар. Расулжон ота невараси тенги йигитлар билан шўх рақслар тушишда беллаша олади, дейишади. Жуда кўп халқ рақсларини билишда унга тенг келадиганлар кам.

«Парвоз» ансамблининг барча қатнашчилари ансамбль аъзоси бўлган ишчи Р. Неъматовнинг маҳорат мактабидан ўтганлар. Расулжон отанинг ўзи қадимий ва шу кунларда яратилган йигирмага яқин халқ рақсини ижро этади.

Халқ талантларининг район кўригида ансамблнинг бошқа қатнашчилари — ашулачилардан Муборак Мамадалиева, Маъруф Жалолов, Жононхон Ортиқова, пантомима ижрочилари ака-ука Валерий ва Вадим Маховлар ҳам муваффақият қозондилар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган кўрикда Андижон область Пахтаобод районидаги 14 та бадиий ҳаваскорлик коллективи қатнашди.

К. НИЗОМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

«ШЕЪРИЯТ СОАТИ»

● Бухоро ва Тошкентдан борган адиблар Когон районидаги Калинин номли колхоздан Тўра Жўраев бошлиқ бригада аъзоларини «Шеърият соати»га таклиф қилдилар.

Гулчеҳра Жўраева, Тошпўлат Аҳмедов ва бошқа шоирлар ўз шеърларини, қардош республикалар ёзувчиларининг Ватанга, Ўзбекистонга бағишланган асарлари таржималарини пахтакорларга ўқиб бердилар.

Когон районидаги Ульянов номли қўриқ совхоз, Ромитан районидаги К. Маркс номли колхоз ва Бухоро областидаги бошқа хўжаликларнинг дала шийпонларида ҳам «Шеърият соатлари» ўтказилди.

(ЎзТАГ).

ИЛМ-ФАН — БЕШ ЙИЛЛИККА

ҒЎЗА БАРГИДАН ЕМ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Электроника институтининг олимлари ғўза баргини туйиб уни емга қўшиб беришни таклиф этдилар. Улар ишлаб чиққан метод содда, баргларда бўлган ҳамма нафли компонентларни сақлаб қолишга имкон беради.

Ғўза барги универсал чеканка агрегатларига йиғиб олинади. Сўнгра олинган хом ашё хилланади ва институт олимлари ишлаб чиққан тегирмондан ўтказилади. Шундан кейин махсус пневмоклассификатор ёрдамида ярим хом ашё фракцияларга ажратилади. Янги метод асосида хўжаликларнинг ўзида ғўза баргини туядиган кичик-кичик цехлар очиш мумкин.

Пневмоклассификатор ёрдамида ғўза баргигина эмас, шу билан бирга соя, буғдой, бошқа бошоқли экинларнинг баргларини ҳам ишловдан ўтказиш мумкин. Бунда у соатига 30 тонна тайёр маҳсулот бера олади.

(ЎзТАГ).

РАССОМ ХАНДАСИ

— Қалай, секретарим зўр эканми! Ҳузуримга киролмайсан, дегандим-ку! Узат аризангни!

— Маслаҳат бер, нима ёзай: шеърми, ҳикоями!
— Албатта, ҳикоя ёз!
— Демак, ҳикояни ўқибсанда.
— Йўқ, шеърларингни ўқидим...

Тўп «Пахтакор»чиларга:
— Токайгача, сенлар учун фақат мен қизаришим керак! Уялмайсизларми!

Рассом А. Холиқов.

● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ● ● СПОРТ ● СПОРТ ●

ФУРСАТ ҒАНИМАТ

Узоқ давом этувчи мусобақа — катта футболнинг кузи бошланди. Ўзини билган командалар баҳорги чигил ёздилардан кейин, ёз бўйи тўпларга бой ўйинлар кўрсатиб, мавқеларини мустаҳкамладилар. Улар якуний сарҳисоб пайтида ишқибозларга ёруғ юз билан қарайдилар. Зотан, совринларга даъвогарлару хавфли зонада турганлар ҳақида бундай фикр юритиб бўлмайди. Чунки ҳар бир ўйин, тўп, очко кутилмаганда команда тақдирини ҳал қилиши, фахрли ўриндан суриб юбориши ҳеч гап эмас.

Совринга талабгорлар баҳси ўз йўлига-ю мастерлар группаси билан хайрлашишга «ҳозирлик» кўраётган командалар кўпроқ ташвишлантирмоқда. Чемпионат ўйинлари охирлаб боришига қарамай, омади юришмаган қайси коллективлар келаси йили биринчи лига командалари сафидан жой олиши ҳақида аниқ фикр айтиш қийин. Боиси, деярли олти командани бунга «даъвогар» деса бўлади. Айниқса, «Нефтчи», Москванинг «Динамо» ва ЦСКА, «Пахтакор» командалари мухлислар кўз ўнгида ўйиндан-ўйинга аянчли аҳволга тушиб қолмоқда. Хусусан, пахтакорчиларнинг ўйинлари борасида дадил сўз айтиш осон бўлмай қолди. Команда ҳужум ва мудофаадаги беқарорлиги билан мухлислар ишончини йўқотиб қўймоқда.

Мухлислар команда тренери И. Секечни ваъдабозликда айблаб тўғри қиладилар. Ахир, қачонгача бировларни лақиллатиш мумкин?! Команда кучли олтиликдан ўрин олганда: «Келаси йил бу муваффақиятни такрорлаймиз», деб умидворлик бахш этилди. Бўлмади. Бу йил мавсум бошида: «Юқори поғоналарни эгаллаган ўн коллектив сафидан жой олишга имконимиз бор» деб фикр билдирилди-ю, арава қуруқ шалдирайвергач, (чемпионат ўрталарига яқинлашганда!) «Баҳорги тайёргарлик режаларимиз тўлиқ рўёбга чиқмай қолди. Аёзли кунларнинг қаҳри, кўклам инжиқлиги туфайли йигитларимизнинг шайлиги тобига етмади. Ўйинчиларимиз ўзларини кўрсатолмай, ҳаракатлари қовушмаётганининг сираси ҳам шунда», қабилидаги важ-корсон кўрсатилди. Бўлмаса, мамлакатимиз шимолий районларида қиш майин кечган экан-да.

Футбол

Бу ҳаммаси коллективда сўз ва иш бирлигига амал қилиб, футболчиларнинг команда обрўси, ифтихори учун якдиллик билан елкама-елка туриб, бир мақсад сари астойдил интилишлари йўқлигида. Агар командада ўзаро ҳурмат, хайрихохлик, самимият ва ишонч бўлганида, пахтакорчиларнинг Тошкент тракторсозлари билан учрашувида тренер И. Секеч ҳал қилувчи давра энди бошланди, ўнгланиб олишга вақт бор. Муҳими, сизлар стадионда қўллаб турсангиз, йигитларимиз бўш келмасликка ҳаракат қилишади, каби сўзлар билан ишчиларнинг команда шаънига билдирган эътирозларидан қутилиб қўя қолармиди. Оқибатда эса команда мавқеи бўшашгандан бўшашиб кетяпти. Ҳал қилувчи даврада бугунгача 16 имкониятдан бор-йўғи олти очкога эга бўлинди. Ваҳолонки, команда яна тўққиз ўйиндан кейин чемпионатни якунлайди. Ишқибозлар ташвишланганича бор. Улар «Пахтакор»нинг имкониятларини назарий-амалий жиҳатдан хомчўт қилиб, наҳотки команда яна олий лига билан хайрлашса, деб қайғурмоқдалар.

Дарвоқе, пахтакорчиларнинг мароқли ўйин кўрсатишлари, ҳужумкорликка зўр беришлари учун барча шарт-шароитлар яратилган. Айтайлик, ўзларининг майдондаги ҳаракатларини, яъни, сусткашлик, лоқайдлик билан тўп суришларини видеомагнитофон ёрдамида қайта кўриб, ютуқ ва нуқсонларни таҳлил қилишлари мумкин-ку! Ҳеч бўлмаганда дарвозани аниқ нишонга олиш ҳолатлари ўйинчиларни руҳлантириб, шайликни орттиришига йўл очарди. Сирасини айтганда, команданинг ҳозирги мавқеини яхшилаш осон кўчмайди. Сабаб — пахтакорчилар эндиги учрашувларнинг тўрттасини Тошкентда ўтказсалар, қолгани сафарда бўлади. Чунончи, футболчиларимиз ЦСКА, «Торпедо», «Қайрат», «Металлист», «Арарат» командаларининг меҳмони бўлиб, «Днепр», «Шахтёр», «Нефтчи», «Динамо» (Тб) коллективларини қабул қилишади.

Редакциямизга йўлланаётган мактубларнинг сон-саноғи йўқ. Жумладан, наманганлик А. Холиқов «Пахтакор» қачон ўз обрўси учун кураша оладиган командага айланади?», деб куйинса, Пайариқ районидаги Куйбишев номли колхоздан М. Қувондиқов, Олтиариқ районидаги Охунбобоев номли совхоздан Т. Ҳожиакбаров, Хўжайлидан С. Қозоқбоевлар пахтакорчиларнинг ўйинлари, мавқеи хусусида жиддий фикр-мулоҳазалар билдиришган. Ишқибозлар ранжиганича бор. Чунки «Пахтакор» бугунгача етти бор ғалабага эришган бўлсада, ўйинни дуранг қилиб, очко бўлишиш имкониятидан фойдаланолмаяпти. Ҳозирча уч ўйиннинг дуранг бўлгани коллективда мудофаа чизиғининг бўшлигидан далолатдир. Биргина И. Шквиринни ҳисобга олмаганда, тўп суриш ва уришда маҳорат етишмаслиги сезиляпти.

Чемпионат марраси кўриниб қолди. Бундай пайтда имиллашга тоқат қилиб бўлмайди. Яхши от кейин чопади, дейишади. Бас, шундай экан, «Пахтакор» учун айни қамчи босадиган пайт келди. Фурсат кутмайди. Эндиги ҳар бир ўйин ғанимат. «Пахтакор»нинг шиори олий лигадаги мавқеини сақлаб қолиш, (бошқача бўлиши мумкин эмас). Бунинг учун ҳужумкорлик бўлмоғи даркор. Шундагина коллектив минглаб ишқибозлар олдида бош эгиб қолмайди.

Ҳ. НОСИРОВ.

Редакцияга хат

ИНОБАТГА ОЛСАЛАР...

Тўғриси, аввалига қўлимизга қалам ушлашга бир оз иймандик. Ҳар ким ҳар хил тушуниб, «устимиздан тағин кулиб юришмасин», деган мулоҳазаларга ҳам бордик...

Мақсадга кўчиб қўя қолайлик. Биз тоғ одамларимиз. Тоза ҳаво, тоза сув қадди-қоматимизга эрк бериб, анча басавлат, бақувват бўлиб ўсганмиз. Шунинг учун бўлса керак, савдо шохобчаларида ҳамиша ҳам бизбоп кийим-кечак ва пойабзал топилавермайди. Шундан сўнг, янгиси топилгунча, эскисини «босиб» кияверишга мажбур бўламиз. Буни кўриб айрим тенгдошларимиз «ўзимизнинг Гулливерлар» деб ҳазиллашиб ҳам туришади. Начора! Чидар экансиз. Тўғриси, бундай ҳазил-мутойибаларни эшитавериб, кўникиб ҳам кетдик. Лекин барибир, гоҳ-гоҳда алам қиларкан. Қадди-қомати «стандарт» тенгдошларимиз йилўн икки ой фаслларга мосланиб, шинамгина кийиниб юришса-ю бизга ўхшаган суягига «эрк» берганлар нима қилади?

Биз бундан анча олдин худди шу масала хусусида республика Савдо министрлигида ҳам бўлганмиз. Министрлик ўшанда «йўлига» иш тутиб, бизни Тошкентдаги Марказий ва Бош универсал магазинларга йўллади. У ерда ҳам бизни яхши муомала билан кутиб олган бўлишди-ю, ҳожатимизни чиқариша олмади. На пойабзал, на кийим-кечак топиб беришолди. Юртимизнинг иқлим шароитибоп, кексаларга хос калишмахси, оқ яктак, сурп кўйлак, дўппи сингари миллий буюмлар ҳақида гапириб ўтирмаса ҳам бўлар...

Шу ўринда яна бир гап. Биз истаётган бу буюмлар топилмас матоҳ эмас. Уларни чайқовда истаганча топсангиз бўлади. Лекин нархи-чи? Нақ осмон баравар! Қолаверса, қачонгача биз уларни бозордан харид қиламиз?

Партия ва ҳукуматимиз халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришга жуда катта аҳамият бераётган бугунги кунларда биз, тоғлик кексаларнинг таклиф ва истакларимиз, эътироз ва мулоҳазаларимизни республика Маҳаллий саноат ва Савдо министрликлари инобатга олсалар жуда-жуда хурсанд бўлардик.

Саидкарим ЭРАҲМЕДОВ,
Нишон ПИРМАТОВ,
Ҳошим ИСМОИЛОВ,
Тошкент область, Бўстонлиқ районидаги Қўшқўрғон қишлоқ Советида истиқомат қилувчи кексалар.

Редактор ўринбосари
А. НАБИХУЖАЕВ.

РЕКЛАМА ✱ ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАР ИНСТИТУТИНИНГ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИ
1984-85 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафида ҳарбий хизматларини ўтаб бўлганлар автомобиль транспорти ва йўллари ҳамда саноат қурилиш корхоналари, агросаноат ва сельхозтехника бирлашмалари, геология-қидирув ташкилотлари, колхоз, совхоз ва ҳарбий қисмлар йўлланмаси бўйича қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчиларнинг меҳнат стажи уларга йўлланма бериш масаласи кўрилаётган умумий мажлис пайтигача камида бир йил бўлиши (шогирдлик стажи бунга кирмайди) ва улар йўлланма берган ишлаб чиқариш корхонасида охирги бир йили узлуксиз ишчи ёки колхозчи бўлиб ишлаган бўлишлари керак.

Ўрта мактабнинг кундузги бўлимини тугатганлар, мактабни битиргандан кейин ишлаб чиқариш корхоналарида камида бир йил меҳнат қилган бўлишлари керак.

Тайёрлов бўлимига йўлланганлар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: тайёрлов бўлимига йўлланма (2 форма), ариза (ректор номига танланган факультет ва мутахассислиги кўрсатилган), ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), 8 дона фотосурат (бош кийимсиз 3х4 см.), медицина справкаси (086—У форма), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, характеристика (маъмурият, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари томонидан берилган).

Паспорт, ҳарбий билет ва меҳнат дафтарчаси ҳужжатларни топшириш пайтида шахсан кўрсатилади.

СССР Қуролли Кучлари сафида хизматларини ўтаб келганлар қисм командири тасдиқлаган йўлланма (Д-41 форма) ва характеристика топширадилар. Ўтган йил ноябрь-декабрь ойларида келганлар қўшимча сўнгги иш жойидан ишлаб чиқариш характеристикаси ҳам топширадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар ўрта мактаб ҳажмида математика ва физика фанларидан суҳбатдан ўтадилар.

Суҳбатдан муваффақиятли ўтганларни тайёрлов бўлимига қабул қилишда ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжатда кўрсатилган баҳолар, ишлаб чиқариш характеристикаси, умумий меҳнат стажи ва танлаган мутахассислигига қараб ҳисобга олинади.

Тайёрлов бўлимини тугатиб ва битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар кириш имтиҳонларисиз институтнинг кундузги, кечки ва сиртқи (хоҳишларига кўра) факультетларнинг 1-курсига қуйидаги мутахассисликлар бўйича қабул қилинади: автомобиль ва автомобиль хўжалиги: автомобиль транспорти иқтисоди ва уни ташкил этиш: автомобиль йўллари: кўприк ва тоннеллар ҳамда йўл қурилиши машиналари ва жиҳозлари автомобиль транспортини эксплуатация қилиш.

Ҳужжатлар 15 сентябргача қабул қилинади.
Суҳбатлар 20 сентябрдан 25 сентябргача ўтказилади.
Ўқиш 1 октябрдан бошланади (ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда).

ЎҚИШ МУДДАТИ — 10 ОЙ.

Кундузги тайёрлов бўлимини битириб ва битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар кириш имтиҳонларисиз институтнинг фақат кундузги факультетларининг 1-курсига қуйидаги мутахассисликлар бўйича қабул қилинади: автомобиль ва автомобиль хўжалиги; автомобиль транспорти иқтисоди ва уни ташкил этиш; йўл ҳаракатини ташкил этиш; автомобиль транспортини эксплуатация қилиш; автомобиль йўллари; кўприклар ва тоннеллар; қурилиш ва йўл машиналари ва жиҳозлари.

Кундузги тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар ойига 40 сўм миқдорида стипендия, турар жойи йўқлар ётоқхона биан таъминланадилар.

ҲУЖЖАТЛАР 1 ОКТЯБРДАН 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Ўқиш 1 декабрдан бошланади.
Ўқиш муддати — 8 ой (ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда).
Суҳбатлар 11 ноябрдан 25 ноябргача ўтказилади.
Бизнинг адрес: 700047, Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 20-уй, 205-хона, тайёрлов бўлими.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра мудирлари: темир йўлларни лойиҳалаштириш ва излаш, назарий механика, ҳаракатдаги состав, электр машиналари ва электр ускуналари, юк ташиш ишларини механизациялаштириш ва технология, химия (профессор ёки доцент);

кафедра профессори: юк ташиш ишларини механизациялаштириш ва технология;

кафедра доцентлари: машина деталлари, темир йўлларни лойиҳалаштириш ва излаш, гидравлика ва сув таъминоти, жисмоний тарбия ва спорт;

кафедра катта ўқитувчиси: жисмоний тарбия ва спорт;

кафедра ассистенти: жисмоний тарбия ва спорт.

Конкурс муддати — 26 сентябргача.

Мурожаат учун адрес: 700045, Тошкент шаҳри, Л-45, Оборонная кўчаси, 1-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/IX да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (13.30), **Жизель** (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/IX да **Парвона** (19.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ИНТЕРЦИРК-84» чет эл цирк артистларининг томошалари** (13, 16, 19.30).

Тошкент давлат университети ректорати, партия ва касаба союз комитетлари ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси кафедраси профессори вазифасини бажарувчи А. Т. Тешабоевга отаси

Тешабой МАТЕҚУБОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент алоқа электротехника институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари техника фанлари кандидати, радиоэшиттириш ва телевидение кафедраси доценти Н. З. Зупаровга онаси

Муаттар УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.25 — Будильник. 10.55 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.55 — Здоровье. 12.40 — Тонгги почта. 13.10 — Қишлоқ янгиликлари. 14.10 — Музикали киоск. 14.40 — Болалар учун фильм. 15.50 — Саёҳатчилар клуби. 16.55 — Киноочерк. 17.10 — Концерт. 17.40 — Бугун — Нефть ва газ саноати ходимлари куни. 18.10 — Мультфильмлар. 18.40 — Халқаро панорама. 19.25 — Хатларингиз асосида. 20.15 — Югур Саймон, югур. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Сопот-84. 23.10 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 9.50 — Мультфильм. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Телефильм. 11.00 Концерт. 11.50 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 12.45 — Ҳаммаси мушукдан бошланди. Бадиий фильмлар. 14.00 — Мультфильм. 14.10 — 9-студия. 15.10 — Концерт. 15.40 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.10 — Концерт. 16.55 — Мардлик. Бадиий фильм. 6-серия. 18.00 — Ҳужжатли фильм. 18.10 — Концерт. 18.35 Ёзувчи А. Алексин билан учрашув. 19.55 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Карьердаги карнайчи. Бадиий фильм. 23.20 — Футбол. ЦСКА—«Пахтакор».

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Санъат байрами. 11.45 — Телеминиатюралар. 12.30 — Қувноқ стартлар. 13.40 — Хирурглар. Бадиий фильм. 14.50 — Ўзбекистон спорти. 15.20 — Реклама. 18.05 — Бахтли болалик. 18.45 — Мультфильмлар. 19.15 — Бугун — Нефть ва газ саноати ходимлари куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — СССР ва ЎзССР Ёзувчилар союзининг 50 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Г. Жўраева рақсга тушади. 21.30 — Время. 22.05 — Насиба Абдуллаева куйлайди. 23.20 — Футбол. ЦСКА — «Пахтакор».

16.45 — **ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.**

3 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Футбол шарҳи. 10.10— Концерт. 10.35 — Телефильм. 11.10 — Карьердаги карнайчи. Бадиий фильм. 12.25 — Фильм-концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Телефильм. 15,45 — Поэзия. 16.20 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 16.50 — Қалбга яқин қўшиқлар. 17,30 — Объектив. 18.00 — Рус жилолари. 18.15 — Футбол шарҳи. 18.45 — Ишчилар ва одамлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. СССР—ЧССР. 21.30 — Время. 22.00— Мангу даъват. Бадиий фильм. 5-серия. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.20 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 10.05 Рус тили. 12.05 — Фан ва турмуш. 13.10 — Физика ва техника. 15,35 — Юлиус Фучик ҳақида ҳикоя. 16,25 ва 18.30— Янгиликлар. 18.50 — Халқаро Дўстлик мусобақалари. 19,30— Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21,30 — Время. 22,00 — Футбол. «Спартак»—«Динамо» (М). 23.45 — Сув чанғи спорти бўйича СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Ўқув программаси. 10.40 — Телефильм. 11,30 — Ўқув программаси. 11,50 — Телефильм.. 12,30 — Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Пионерлар мамлакатида. 18.45 — Фильм-концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижодий учрашувлар. Уйғун. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22,00 — Бугун оламда нима гап? 22,15 — М. Каримов. Интилганга толе ёр. Телеспектакль. 1-қисм. 23.10 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 — МОСКВА-II. 18.10 — Кумуш тренер. Бадиий фильм. 19.40 — Врач маслаҳати. 19.55 — Тошкент янгиликлари. 20.15 — «Сержило экран». 21.30 — Москва II.

РАДИО

2 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Таниш оҳанглар. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Нефть ва газ саноати ходимлари, Сизлар учун. 14.00 — Сабзавоткорлар беш йиллик вахтасида. 15.40 — «Олтин девор». Спектакль. 17.30 —Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 18.15— Халқаро кундалик. 18.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Вьетнам Демократик Республикаси эълон қилинган кунга. 21.00 — Футбол. ЦСКА —«Пахтакор». 22.30 — Нефть ва газ саноати ходимлари учун концерт.

3 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

Биринчи программа. 8.30 — Яхши кайфият. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10,15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12,10— Ўзбекистон индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Пахтазор чорлайди. 17.00 — ЎзССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига. 18.15 — Халқаро кундалик. 20,50 — Ҳозирги босқичда ғоявий кураш. 21,00 — Тинчлик —менинг қўшиғим. 21,20 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.